

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa
Katedra Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska

Autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych dr inż. Piotra Bórawskiego

Olsztyn 2013

1

Spis treści

1. Dane biograficzne.....	3
2. Przebieg edukacji.....	3
3. Przebieg pracy zawodowej.....	3
4. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16, ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.).....	5
4.1. Tytuł osiągnięcia naukowego.....	5
4.2. Charakterystyka osiągnięcia naukowego.....	7
4.3. Wkład prezentowanego cyklu publikacji w rozwój nauk ekonomicznych.....	21
5. Pozostałe kierunki działalności naukowej i zainteresowań naukowo-badawczych	22
5.1. Udział w konferencjach i warsztatach naukowych.....	25
5.2. Krajowe i zagraniczne staże naukowe.....	30
5.3. Kierowanie (czynne uczestnictwo) w tematach badawczych (grantach).....	31
5.4. Rozwijanie naukowej współpracy międzynarodowej.....	33
5.5. Działalność dydaktyczna.....	33
5.6. Działalność organizacyjna.....	34
5.7. Współpraca z praktyką.....	35
5.8. Nagrody i wyróżnienia.....	36

1. Dane biograficzne

Dane personalne

Nazwisko i imię: Bórawski Piotr
Data i miejsce urodzenia: 14 lipca 1974 r., Pułtusk, woj. mazowieckie
Stan cywilny: żonaty
Żona: Aneta Beldycka-Bórawska
Syn: Marek (15 lat)
Miejsce pracy: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa
Katedra Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska

2. Przebieg edukacji

- 1989 - 1993 – Absolwent Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Skargi w Pułtusku, woj. mazowieckie,
- 1993-1998 – Studia na Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, Wydział Rolniczy, specjalność zarządzanie i marketing w agrobiznesie,
- 1998 - Praca magisterska „**Próba oceny przedsiębiorczości mieszkańców wsi województwa ostrołęckiego**” (promotor: prof. dr hab. Mirosław Łaguna),
- 1998 - 2002 – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Zarządzania, studia doktoranckie,
- 2002 październik - Rozprawa doktorska „**Wpływ wyposażenia majątkowego na wyniki ekonomiczne gospodarstw rolniczych**” (promotor: prof. dr hab. Mirosław Łaguna), Wydział Zarządzania UWM w Olsztynie. Recenzenci: Prof. dr hab. Zdzisław Wójcicki, Prof. dr hab. Jerzy Suchta.

Wykształcenie uzupełniające

- 2000 – podyplomowe studia z zakresu przygotowania pedagogicznego, Wydział Pedagogiki i Wychowania Artystycznego, UWM w Olsztynie
- 2002 grudzień - Certificate In Advanced English (CAE).

3. Przebieg pracy zawodowej

- wrzesień 1998 - wrzesień 2002 – studia doktoranckie na Wydziale Zarządzania UWM w Olsztynie.

- **2000. 10.01 - 2004.08.31** - Praca w Szkole Podstawowej nr 30 w Olsztynie, nauczyciel języka angielskiego,
- **od 1 grudnia 2002 r.** – praca w Katedrze Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie,
- **od 1 października 2007 r.** – współpraca dydaktyczna i organizacyjna z Wydziałem Zarządzania Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce.

4. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16, ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.)

4.1. Tytuł osiągnięcia naukowego

Moje zainteresowania koncentrują się wokół zagadnień ekonomiki rolnictwa, zmienności cen produktów rolnych, wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich oraz marketingu w agrobiznesie.

Najważniejszym moim kierunkiem badawczym jest **ekonomika i organizacja rolnictwa**. Zainteresowanie tą problematyką wynika z faktu podjęcia studiów na Wydziale Rolniczym na kierunku rolnictwo o specjalności zarządzanie i marketing w agrobiznesie na ART w Olsztynie. W pracy badawczej zainteresowałem się szczególnie ekonomicznymi aspektami rolnictwa. Miało to odzwierciedlenie w rozprawie doktorskiej zatytułowanej „Wpływ wyposażenia majątkowego na wyniki ekonomiczne gospodarstw rolniczych” napisanej pod promotorstwem Prof. dr hab. Mirosława Łaguny. Dalsze zainteresowanie tą problematyką związane było z podjęciem pracy na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa w Katedrze Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska.

Tematyka ekonomiki i organizacji rolnictwa jest ważna ze względu na problemy rozwoju obszarów wiejskich jak również sytuację ekonomiczną ludności rolniczej. Zdecydowana większość gospodarstw w Polsce to podmioty małoobszarowe osiągające niski poziom wyników ekonomicznych. Zasoby pracy i użytków rolnych są głównie w posiadaniu małych obszarowo gospodarstw charakteryzujących się niską wydajnością pracy, słabą produktywnością ziemi i małą efektywnością ekonomiczną. Podstawowym warunkiem poprawy efektywności rolnictwa jest wzrost obszaru gospodarstw i specjalizacja działalności.

Do najważniejszych problemów rozwoju współczesnego rolnictwa należy zaliczyć: trudności ze zbytem produktów rolnych, liberalizację handlu artykułami rolnymi, niskie dochody rolników, konkurencję wewnątrzgałęziową, upadek wartości i inne.

Poznanie problemów rozwoju obszarów wiejskich upoważnia do stwierdzenia, że problematyka jest ważna z naukowego punktu widzenia i stała się przedmiotem moich zainteresowań.

Na etapie rozprawy doktorskiej podjąłem zagadnienie wpływu wyposażenia majątkowego na poziom osiąganych wyników ekonomicznych gospodarstw. Badania przeprowadziłem na terenie województwa podlaskiego i obejmowały one głównie producentów mleka i trzody

chlewej. Badania przeprowadzone były w ramach realizacji projektu „*Metody badań i ocena przemian w rozwojowych gospodarstwach rolniczych*” KBN 5P06F01216, którego kierownikiem był prof. Zdzisław Wójcicki w Instytucie Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa IBMER w Warszawie. W ramach projektu 100 gospodarstw badano dwukrotnie w latach 1999-2000, w województwie podlaskim.

Badania miały na celu poznanie wpływu majątku trwałego i obrotowego na poziom uzyskiwanych wyników ekonomicznych. Objęte badaniami gospodarstwa podzielono według wzrastającej wartości środków trwałych, a celem tego podziału było wskazanie wpływu na wyniki ekonomiczne jakie miały gospodarstwa o różnej wartości środków trwałych.

W województwie podlaskim ograniczenia organizacji gospodarstw w zakresie produkcji roślinnej wynikają głównie z uwarunkowań klimatycznych (krótki okres wegetacji i zmienne warunki atmosferyczne) oraz niskiej jakości gleb. Ogranicza to znacznie dobór roślin uprawnych i wpływa na wysokość plonów. Na organizację gospodarstw w zakresie produkcji roślinnej składa się wiele elementów, wśród których duże znaczenie mają struktura zasiewów oraz intensywność produkcji, której miernikami jest m.in. poziom nawożenia mineralnego i ochrony roślin, a miarą efektu uzyskane plony.

Nowym zagadnieniem w ekonomice rolnictwa są alternatywne źródła dochodów, które starałem się przybliżyć w rozprawie habilitacyjnej oraz licznych publikacjach. Zagadnienie alternatywnych źródeł dochodów badałem w ramach tematu statutowego realizowanego w Katedrze Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie pt. „*Uwarunkowania i możliwości rozwoju dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodu na obszarach wiejskich*”.

Celem prowadzonych badań było poznanie uwarunkowań oraz możliwości pozyskiwania dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodu przez mieszkańców obszarów wiejskich z wykorzystaniem zasobów lokalnego środowiska, potencjału rolnictwa oraz jego otoczenia. Badania prowadzone w ramach tematu statutowego były realizowane w latach 2007-2010 na obszarach wiejskich całego kraju.

Rozwój alternatywnych źródeł dochodów jest związany z teorią rozwoju wielofunkcyjnego. Polityka rozwoju obszarów wiejskich wymaga, aby ministerstwa nadzorujące różne sektory współpracowały ze sobą. Bardziej dynamiczny rozwój obszarów wiejskich wymaga większego zaangażowania w tym procesie społeczności lokalnych, co spowoduje powstanie nowych miejsc pracy, zmniejszenie bezrobocia na wsi oraz wzrost znaczenia alternatywnych źródeł dochodów.

Moim największym osiągnięciem naukowym – w rozumieniu art. 16, ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) jest publikacja rozprawy „*Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw rolnych uzyskujących dochody z działalności alternatywnych i komplementarnych*”, do której badania przeprowadzono w ramach projektu habilitacyjnego *NN112 386240* finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki. Dzieło to jest uwieńczeniem moich zainteresowań problemem efektywności gospodarstw rolnych posiadających alternatywne źródła dochodów. Był to w całości autorski projekt, do którego realizacji opracowałem własną metodę badań. W ramach badań dokonałem podziału gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów na: alternatywne rolnicze (producenci strusi, danieli, kóz), agroturystykę oraz alternatywne pozarolnicze (pozarolnicza działalność gospodarcza prowadzona przez rolników). Jest to zarazem pierwsze w ekonomice rolnictwa przedstawienie alternatywnych źródeł dochodów.

Ponadto z problemem ekonomiki rolnictwa i efektywnością gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów związane są inne moje publikacje, wskazane w punkcie 4.2. autoreferatu.

4.2. Charakterystyka osiągnięcia naukowego

Głównym celem badań było zidentyfikowanie czynników mikro i makroekonomicznych oraz weryfikowanie i rozpoznanie sposobów ich oddziaływania na efektywność ekonomiczną gospodarstw rolnych wykorzystujących alternatywne i komplementarne źródła dochodów.

Dla osiągnięcia celu głównego badań zrealizowano następujące cele szczegółowe:

1. Ocena i porównanie zasobów czynników produkcji w gospodarstwach posiadających alternatywne i komplementarne źródła dochodów.
2. Określenie zależności między czynnikami produkcji a wynikami ekonomicznymi tych gospodarstw z wykorzystaniem metody regresji wielorakiej oraz syntetycznego wskaźnika efektywności.
3. Poznanie motywów i opinii rolników na temat czynników decydujących o efektywności gospodarstw rolnych posiadających alternatywne i komplementarne źródła dochodów.
4. Określenie tendencji rozwojowych w zakresie alternatywnych i komplementarnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych.

 7

Niezbędne dla zrealizowania celów rozprawy badania empiryczne przeprowadzono w dwóch regionach FADN Pomorze i Mazury (warmińsko-mazurskie, pomorskie, zachodniopomorskie, lubuskie) oraz Mazowsze i Podlasie (podlaskie, mazowieckie, lubelskie i łódzkie). Badaniami objęto 526 gospodarstw rolnych (30 producentów strusi, 29 producentów danieli, 20 producentów kóz, 93 gospodarstwa agroturystyczne oraz 354 gospodarstwa rolne, których właściciele prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą w formie przedsiębiorstw) zlokalizowanych na terenie ośmiu województw w Polsce.

Definicja alternatywnych źródeł dochodów nie została jak dotąd opracowana. W publikacjach naukowych problem alternatywnych źródeł dochodów jest traktowany w sposób wycinkowy i brak jest holistycznego podejścia w tej tematyce. Dlatego problem ten stał się dla autora inspiracją do opracowania własnej definicji alternatywnych źródeł dochodów. Według autora „alternatywne źródła dochodów gospodarstw rolnych są to działalności gospodarcze zarówno o charakterze rolniczym jak i pozarolniczym. Obejmują one inną niż tradycyjna produkcję zwierzęcą (w tym np. strusie, daniela, kozy), agroturystykę oraz pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzoną przez rolników. Dzięki alternatywnym źródłom dochodów gospodarstwa dokonują właściwej alokacji czynników produkcji oraz maksymalizują sprzedaż. Działalności takie będą wykorzystywały czynniki wytwórcze. Z punktu widzenia przyjętej definicji alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych sposób dysponowania czynnikami produkcji (np. własność, leasing, dzierżawa) ma charakter obojętny. Najważniejsza jest konieczność prowadzenia działalności w obrębie gospodarstwa rolnego oraz czerpania z tego tytułu dochodów” [załącznik 1, publikacja 3.7].

Z definicji tej wynika, że alternatywne źródła gospodarstw rolnych będą obejmowały agroturystykę. Inną możliwością rozwoju alternatywnych źródeł dochodów daje chów strusi, danieli czy kóz. Alternatywne źródła dochodów będą również obejmować pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzoną przez rolników. Są to działalności rzadkie, lecz cieszące się coraz większą popularnością. Sukces w tych działalnościach uzależniony jest od teoretycznego przygotowania rolnika, jego wiedzy oraz wytrwałości w działaniu, ponieważ towarzyszą jej liczne trudności i bariery np. finansowe.

W rozprawie podjęto próbę przedstawienia ewolucji ścieżek myślowych w podejściu do czynników produkcji. Zaprezentowano zmiany w podejściu do rolnictwa i ziemi od starożytności, poprzez teorię renty gruntowej, lokalizacji i konkurencji doskonałej do ekonomii instytucjonalnej. Dokonano charakterystyki czynników produkcji, zwracając uwagę na ich wykorzystanie w rolnictwie. Ponadto dokonano przeglądu myśli ekonomicznej

związanej z efektywnością wykorzystania czynników produkcji. W pracy scharakteryzowano teorie naukowe dotyczące efektywności. Wskazano również czynniki kształtujące efektywność gospodarstw rolnych. Z uwagi na fakt, że rozwój alternatywnych źródeł dochodów dotyczy gospodarstw i obszarów wiejskich przedstawiono również teorie rozwoju wielofunkcyjnego i zrównoważonego.

Efektywność rolnictwa jest pojęciem różnie interpretowanym przez autorów, jednak najczęściej rozumie się ją jako stosunek efektów do nakładów. W teorii ekonomii panuje pogląd, że podwaliny koncepcji efektywności stworzył Pareto, według którego poprawa efektywności jednego podmiotu musi wiązać się z jej pogorszeniem u innego. W teorii ekonomii neoklasycznej za punkt analiz przyjmuje efektywność produkcyjną, gdzie zależy ona od nakładów i wyników, zaś ekonomia instytucjonalna nawiązuje do efektywności instytucjonalnej.

Nowym zagadnieniem teoretycznym jaki badałem w rozprawie habilitacyjnej jest problem pomiaru efektywności gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów. W dotychczasowej literaturze nie przedstawiono w jaki sposób mierzyć efektywność gospodarstw, które zajmują się innymi działalnościami niż chów bydła mlecznego i trzody chlewnej. Dlatego intencją autora było zaproponowanie syntetycznego wskaźnika oceny efektywności. Ze względu na zróżnicowany charakter działalności istnieje konieczność obliczenia syntetycznego wskaźnika oddzielnie dla gospodarstw posiadających różne alternatywne dochody. Według autora syntetyczny wskaźnik powinien uwzględniać co najmniej trzy elementy: pomiar efektywności gospodarstw, wskaźnik wykorzystania zasobów pracy oraz rentowność kapitału własnego. Następnie zaproponowano następujące miary oceny efektywności z wykorzystaniem syntetycznego wskaźnika efektywności: (100-80%) bardzo wysoka, (79,9-60%) wysoka, (59,9%-40%) niska i poniżej 40% bardzo niska. W kolejnym etapie analiz policzono statystykę opisową dla syntetycznego wskaźnika efektywności oraz zbadano jakie zmienne wpływają na jego wartość w poszczególnych grupach gospodarstw.

Z analiz wynika, że w roku 2011 wysoką wartość wskaźnika osiągnęły wszystkie badane grupy gospodarstw posiadające alternatywne rolnicze źródła dochodów. W latach 2009-2011 syntetyczny wskaźnik efektywności uległ zwiększeniu we wszystkich badanych grupach gospodarstw. Najszybsze tempo wzrostowe odnotowano w gospodarstwach producentów danieli (33,1%), następnie strusi (29,6%) oraz kóz (29,1%). Istnieje wiele przyczyn poprawy syntetycznego wskaźnika efektywności gospodarstw posiadających alternatywne rolnicze źródła dochodów. Na pewno na poprawę syntetycznego wskaźnika efektywności gospodarstw

posiadających alternatywne rolnicze źródła dochodów wpłynęło zwiększenie sprzedaży oraz umiejętności producentów związane z lepszym wykorzystaniem czynników produkcji.

Syntetyczny wskaźnik efektywności gospodarstw osiągnął wartość bardzo wysoką w gospodarstwach agroturystycznych w 2011 r. Jego wartość w latach 2009-2011 uległa zwiększeniu o 33,1% w tej grupie gospodarstw.

Z badań własnych wynika, że zarówno obszar gospodarstwa jak i kierunek produkcji są ściśle związane z efektywnością ekonomiczną gospodarstw rolnych. Gospodarstwa obszarowo większe osiągnęły zdecydowanie wyższą efektywność ekonomiczną liczoną poziomem dochodów na gospodarstwo. Poprawa efektywności ekonomicznej gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów związana jest również z innymi zmiennymi mikroekonomicznymi, w tym z: wartością środków trwałych, wartością środków obrotowych, zużyciem nawozów mineralnych, wartością inwestycji, liczbą sztuk dużych zwierząt SD oraz wartością zapasów. Pomimo innych uwarunkowań rozwoju produkcji strusiarskiej, danieli, kóz, agroturystycznych i posiadających alternatywne pozarolnicze źródła dochodów wynikających z różnego charakteru działalności, to jednak o opłacalności decydują tradycyjne czynniki dotyczące kapitału gospodarstwa i jego organizacji.

Analiza statystyczna pozwoliła na wskazanie czynników makroekonomicznych decydujących o rozwoju alternatywnych źródeł dochodów. Z badań wynika, że liczba gospodarstw agroturystycznych zależała od: dopłat bezpośrednich, stopy bezrobocia, udziału rolnictwa w tworzeniu PKB oraz wskaźników nożyc cen. Duży zestaw zmiennych makroekonomicznych dowodzi, że liczba gospodarstw agroturystycznych jest zależna od sytuacji panującej na rynku. Niestabilna sytuacja, kryzys finansowy, a z drugiej strony możliwość wykorzystania dofinansowania z UE powodują, że rolnicy decydują się na tą działalność. Z kolei ze zmiennych makroekonomicznych decydujących o produkcji danieli istotna okazała się: stopa bezrobocia, eksport produktów rolnych oraz niska stopa inflacji. Większa sprzedaż na rynkach zagranicznych jest szansą na poprawę efektywności tych podmiotów. Z kolei wysoka stopa bezrobocia i stopa inflacji powoduje, że ludność zamieszkująca obszary wiejskie poszukuje nowych sposobów poprawy sytuacji ekonomicznej. Na liczbę gospodarstw zajmujących się chowem strusi wpływał wskaźnik nożyc cen. Zmiany na rynku, zawirowania cenowe i inne czynniki powodują, że rolnicy upatrują w chowie strusi szansę na poprawę dochodów.

Chociaż o efektywności ekonomicznej decydują czynniki społeczne t.j. płeć, wiek i wykształcenie właścicieli gospodarstw to jednak poprzez przeprowadzenie analizy statystycznej nie stwierdzono wpływu tych zmiennych na poziom dochodu rolniczego.

Trudno jest jednoznacznie wyjaśnić brak oddziaływania wykształcenia i płci respondentów na poziom dochodów. Przyczyną może być prawidłowość, że decyzję o funkcjonowaniu gospodarstwa podejmują właściciele gospodarstw wspólnie z innymi członkami rodzin.

W ostatnim okresie nastąpiło w Polsce zwiększone zainteresowanie pozyskiwaniem alternatywnych źródeł dochodów w gospodarstwach rolnych. Badania autora dowodzą, że produkcja strusi i danieli wymaga mniejszych nakładów finansowych w porównaniu do tradycyjnych hodowli takich jak trzoda chlewna czy bydło. Badane gospodarstwa specjalizujące się w produkcji zwierzęcej charakteryzowały się relatywnie dużą powierzchnią UR, wynoszącą średnio 176,0 ha na gospodarstwo specjalizujące się w produkcji danieli i 18,6 ha w gospodarstwach hodowców strusi oraz 16,7 ha w gospodarstwach producentów kóz w 2009 r. Struktura kosztów bezpośrednich była uzależniona od rodzaju prowadzonej działalności. W gospodarstwach producentów strusi największy odsetek kosztów bezpośrednich stanowiły pasze dla zwierząt, a w gospodarstwach producentów danieli nawozy. Chów strusi wymaga stosowania pasz treściwych, a chów danieli pasz objętościowych. Struktura przychodów była również uzależniona od kierunku produkcji. Dominująca pozycja przychodów w obydwu analizowanych kierunkach to sprzedaż żywcia.

Reasumując pragnę stwierdzić, że monografia habilitacyjna stanowi syntezę mojego dorobku naukowego i łączy ściśle dwa nurty zainteresowań badawczych tj. ekonomikę rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich (przedsiębiorczość, agroturystyka). Łącznie oceniam, że zagadnieniom ekonomiki rolnictwa oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich poświęciłem ponad 10 lat badań, analizy i opublikowałem ponad 80 prac w różnych czasopismach naukowych. Zagadnienia ekonomiki rolnictwa i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości analizowałem i badałem najpierw z pomocą opiekunów naukowych (praca magisterska i doktorska) a następnie samodzielnie podczas prowadzenia badań, realizacji projektu habilitacyjnego i przygotowywania rozprawy habilitacyjnej.

W publikacjach z zakresu ekonomiki i organizacji rolnictwa zwróciłem szczególną uwagę na teoretyczne fundamenty nauki ekonomii. Znalazło to wyraz w próbie połączenia teorii ekonomii z wynikami badań własnych. Problem wyjaśnienia teorii ekonomii i wykorzystania czynników wytwórczych w kontekście alternatywnych źródeł dochodów podjąłem w kilku publikacjach. Spośród czynników wytwórczych szczególne znaczenie posiada *kapitał ludzki, dzięki któremu pozostałe czynniki wytwórcze zostają wykorzystane. Człowiek, jego zdolności, umiejętności powodują, że czynniki produkcji zostają dobierane w odpowiednich proporcjach*

i uczestniczą w wytwarzaniu produktów. Można więc stwierdzić, że praca przeznaczona na wytworzenie produktu tworzy jego wartość (Załącznik 1, publikacja 1. 70).

Ważnym osiągnięciem z zakresu syntezy teorii ekonomii i badań własnych była próba wykorzystania **teorii lokalizacji Johanna Heinricha von Thüнена** do oceny efektywności gospodarstw z alternatywnymi dochodami. Przeprowadzone badania dowiodły wpływu położenia gospodarstwa na efektywność. Najwyższą efektywnością charakteryzowały się gospodarstwa położone najbliżej ośrodków miejskich. Z kolei „gospodarstwa położone najdalej od miast wojewódzkich wykazywały silne powiązania z rynkami zagranicznymi ponieważ większość wytworzonych w nich produktów była eksportowana za granicę. Dlatego istnieją granice oddziaływania odległości gospodarstw od rynków lokalnych na ich organizację i efektywność. W badaniach własnych stwierdzono również, że współcześnie koszty transportu nie stanowią tak dużego obciążenia dla rolników, jak było to w czasach badań Thüнена. Ponadto w przypadku dużych obszarowo gospodarstw znaczną część środków produkcji dostarczają rolnikowi dostawcy do gospodarstwa. Rolnicy nie ponoszą więc kosztów transportu. Również niektóre produkty takie jak mleko, czy zwierzęta przeznaczone do uboju są odbierane przez przedsiębiorstwa bezpośrednio od gospodarstwa. Maleją więc do minimum koszty związane z transportem produktów z i do gospodarstwa. Założenia, że koszty rosną wprost proporcjonalnie do odległości od rynków zbytu badania własne nie potwierdzają” (Załącznik 1, publikacja 1. 57).

W dalszym etapie badań po ukończeniu doktoratu i uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych moje zainteresowania problematyką ekonomiki rolnictwa znajdują wyraz w licznych publikacjach z tego zakresu (załącznik 1, publikacje: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.7, 1.8, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.24, 1.32, 1.33, 1.39, 1.40, 1.41, 1.42, 1.43, 1.44, 1.45, 1.48, 1.49, 1.50, 1.51, 1.52, 1.53, 1.54, 1.56, 1.57, 1.58, 1.59, 1.60, 1.61, 1.63, 1.64, 1.65, 1.66, 1.67, 1.68, 1.70, 1.71, 1.72, 1.73, 1.74, 1.75, 1.76, 1.78, 1.79, 4.1, 4.4, 4.7, 4.8).

W publikacjach po uzyskaniu stopnia doktora uwagę zwróciłem na wyniki ekonomiczne oraz koszty, które zależą nie tylko od samego procesu produkcji, ale również ryzyka, jakim jest dotknięte rolnictwo. Za najważniejsze uznaje się ryzyko przyrodnicze związane z produkcją w zmiennych warunkach klimatycznych, na które rolnik nie ma wpływu (susze, opady, gradobicia, powódzie czy choroby roślin lub zwierząt). Również ważne jest ryzyko technologiczne związane z niepewnością przyszłych dochodów związanych z zastosowaniem nowych technologii. Z kolei ryzyko ekonomiczne dotyczy oddziaływania otoczenia, w tym cen na produkty rolnicze oraz środki do produkcji dla rolnictwa, popytu na żywność, relacji cenowych i innych.

Zmienność cen produktów rolnych

Ważnym zagadnieniem w ekonomice rolnictwa, które badałem jest **prognozowanie cen i dochodów gospodarstw rolnych**. Zmienne otoczenie w jakim funkcjonują zarówno gospodarstwa jak i przedsiębiorstwa powoduje, że zagadnienie prognozowania cen i dochodów jest ważne z ekonomicznego punktu widzenia. Rolnicy podejmują decyzję o produkcji na podstawie bieżących cen i często jest tak, że w chwili sprzedaży produktów nie uzyskują zaplanowanych dochodów ze względu na spadek cen. Zainteresowanie tą tematyką znalazło wyraz w próbie prognozowania cen mleka, wołowiny, wieprzowiny, drobiu oraz dochodów gospodarstw rolnych. W celu analizy cen i dochodów posłużono się nowymi i zarazem zaawansowanymi modelami matematycznymi takimi jak przełącznikowe modele Markowa, modele GARCH oraz modele ARMA (Załącznik 1, publikacje: 1.13, 1.31, 3.2). W celu dokładnej i precyzyjnej analizy zjawisk gospodarczych nawiązałem współpracę naukową z pracownikami Katedry Informatyki i Ekonometrii UMK w Toruniu.

Badałem również zagadnienie wpływu **integracji europejskiej na sytuację ekonomiczną rolnictwa**. Integracja Polski z Unią Europejską wpłynęła pozytywnie na produkcję rolną i poziom uzyskanych dochodów liczonych w cenach stałych, których wartość po integracji (lata 2004-2008) uległa podwojeniu w stosunku do lat (2000-2003). Jednak główną przyczyną wzrostu dochodów gospodarstw był przyrost subwencji, który blisko w 70% powodował to zjawisko, a pozostałe czynniki takie jak efektywność technologiczna, odpowiadały za pozostałe 30% wzrostu produkcji (Załącznik 1, publikacje 1.81, 1.84).

Chciałbym również stwierdzić, że zagadnienie ekonomiki rolnictwa zgłębiałem podczas prowadzenia zajęć na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. W początkowym okresie był to przedmiot ekonomika produkcji ogrodniczej, do której przygotowałem autorski program wykładów i ćwiczeń. Następnie w wyniku zmian programu prowadziłem i nadal prowadzę przedmiot podstawy rachunkowości ze studentami trzeciego roku studiów inżynierskich na kierunku Rolnictwo. W prowadzeniu wykładów i ćwiczeń zwracam szczególną uwagę na zasady prowadzenia rachunkowości rolnej FADN.

Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich

Ważnym kierunkiem badawczym poruszonym i analizowanym w moich publikacjach jest **wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich**, który polega na rozwoju innych aktywności gospodarczych oprócz rolnictwa. Koncepcja wielofunkcyjnego rozwoju obszarów

wiejskich była odpowiedzią na problemy rozwoju obszarów wiejskich i nie należy jej utożsamiać tylko z tworzeniem nowych miejsc pracy. Głównym celem wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich jest poprawa warunków życia ludności oraz modernizacja infrastruktury społeczno-ekonomicznej. Głównymi przesłankami do rozwoju idei wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich jest wyludnianie polskiej wsi. Ludzie młodzi i bardziej wykształceni poszukują pracy w mieście. Kolejną przesłanką sprzyjającą rozwojowi koncepcji wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich jest wysoki poziom bezrobocia wśród ludności wiejskiej, która nie poszukuje i nie znajduje pracy w mieście. Działania w zakresie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich sprowadzają się do rozwoju funkcji gospodarczych, zmniejszenia bezrobocia, dbania o stan środowiska naturalnego czy poprawy warunków życia mieszkańców wsi.

Do najważniejszych korzyści płynących ze wdrażania wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich należą:

- gospodarcze – rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich, realizacja inwestycji, zwiększenie atrakcyjności wsi, jako miejsca zamieszkania oraz poprawa efektywności gospodarowania w rolnictwie,
- społeczne – poprawa warunków życia mieszkańców wsi oraz edukacji i bezpieczeństwa,
- polityczne – stabilizacja polityczna na obszarach wiejskich, integracja mieszkańców wsi.

Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich związany jest z pełnieniem przez nie różnych funkcji. Wielofunkcyjność oznacza wykształcenie się nowych sfer aktywności obszarów wiejskich. W ramach każdej funkcji głównej można wyróżnić inne funkcje uzupełniające. Do najważniejszych funkcji obszarów wiejskich należą:

- rolnicza: produkcja roślinna i zwierzęca,
- leśna: rozwój leśnictwa i przemysłu drzewnego,
- ekologiczna, rozwój rolnictwa ekologicznego,
- rekreacyjna: ruch turystyczny, usługi gastronomiczne, kulturalno-oświatowe,
- mieszkaniowa: budownictwo letniskowe, ogrody działkowe,
- handlowo-usługowa: handel artykułami rolno-spożywczymi, rekreacja,
- przemysłowa: rozwój przedsiębiorstw, przetwórstwa rolno-spożywczego i inne,
- niekonwencjonalne wytwarzanie energii: geotermalna, hydrotermalna,
- demograficzna i kulturalna: funkcja socjalna, rezydencyjka, ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego.

Analiza wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich sprawia, że do zagadnienia należy podejść w sposób szeroki. Dlatego w publikacjach zwróciłem uwagę na takie aspekty

wielofunkcyjnego rozwoju jak: przedsiębiorczość, rozwój turystyki i agroturystyki oraz innych funkcji.

Po raz pierwszy zjawisko rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości badałem podczas pisania pracy magisterskiej zatytułowanej „*Próba oceny przedsiębiorczości mieszkańców wsi województwa ostrołęckiego*” napisanej pod kierunkiem Prof. Mirosława Łaguny. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich jest ważnym zagadnieniem ponieważ decyduje on o możliwościach rozwojowych obszarów wiejskich. Pod tym pojęciem rozumie się z jednej strony specyficzne cechy mieszkańców obszarów wiejskich, które są pomocne w poprawie ich sytuacji dochodowej, z drugiej strony przedsiębiorczość jest to proces łączący się z działalnością gospodarczą i prowadzeniem przedsiębiorstwa. W analizie przedsiębiorczości szczególną uwagę zwróciłem na instytucje pomocne w jej rozwoju. Przedsiębiorstwa funkcjonujące na obszarach wiejskich w Polsce są obsługiwane przez wiele instytucji, a najważniejsze z nich to MRiRW, ARiMR, ARR oraz ODRy. O rozwoju rolnictwa, obszarów wiejskich i prowadzonej działalności gospodarczej decydują również instytucje działające na obszarach wiejskich, które powinny przyczyniać się do rozwoju funkcji pozarolniczych, w tym turystyki oraz przygotowywać ludność do działań przedsiębiorczych. Ponadto uczestnictwo rolników w wielu instytucjach powoduje przyspieszenie procesów integracji poziomej i pionowej, co skutkuje obniżeniem kosztów transakcyjnych obejmujących transport i przetwórstwo produktów rolnych.

W analizie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich za ważne uznałem poznanie szans i barier. Przeprowadzone badania dowiodły, że główną barierą w rozwoju przedsiębiorczości jest bariera kapitałowa wynikająca z braku środków finansowych na początku działalności. Do innych problemów rozwoju przedsiębiorstw należą bariery: fiskalne, popytowe, lokalowe i administracyjne.

Z pojęciem przedsiębiorczości łączy się innowacyjność. Wprowadzanie innowacji w przedsiębiorstwach agrobiznesu stanowi podstawowy warunek wzrostu konkurencyjności; jest także warunkiem koniecznym do rozwoju przedsiębiorstw szczególnie w przypadku procesów integracji i globalizacji. Wdrażanie innowacji jest niezbędnym warunkiem sukcesu rynkowego i osiągnięcia przewagi konkurencyjnej nad rywalami. Czynnikiem decydującym o innowacyjności przedsiębiorstw jest wykształcenie przedsiębiorców i pracowników

Moje zainteresowanie rozwojem obszarów wiejskich z uwzględnieniem przedsiębiorczości zostało wzmocnione poprzez udział w projektach badawczych KBN realizowanych w Katedrze Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska. Pierwszy projekt badawczy, który dotyczył rozwoju obszarów wiejskich, a w którym brałem udział nosił tytuł

„Planowanie rozwoju lokalnego w powiecie giżyckim, węgorzewskim i olsztyńskim”.
W ramach tego projektu uczestniczyłem w analizie wyników badań i ich syntezie, co znalazło wyraz w publikacjach wydanych wspólnie z innymi autorami.

Drugi projekt badawczy zatytułowany był *„Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczej i innowacyjnej aktywności kobiet w sektorze agrobiznesu, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa”*. Natomiast trzeci nosił tytuł *„Specyfika i uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości w rolnictwie i jego otoczeniu w oparciu o niekonwencjonalne kierunki wykorzystania zasobów gospodarstwa a zwłaszcza ziemi”*. Brałem aktywny udział w realizacji tych projektów zarówno praktycznie jako ankieter oraz uczestnicząc później w analizie danych i przygotowywaniu publikacji z przeprowadzonych badań pod opieką kierownika Katedry Prof. Aleksandra Lewczuka. Czynny udział w tych projektach był inspiracją do podjęcia własnych badań nad problemem pozarolniczej działalności gospodarczej jako alternatywnym źródłem dochodów.

Badania dotyczące wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości znalazły wyraz w publikacjach (Załącznik 1, publikacje: 1.3, 1.9, 1.10, 1.23, 1.34, 1.35, 1.36, 1.37, 1.38, 1.46, 1.55, 1.62, 1.69, 1.80, 1.81, 1.82, 1.84, 3.1, 3.5, 3.6.1, 3.6.2, 4.2, 4.3, 4.5, 4.9, 4.10).

Zainteresowanie problematyką wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich miało miejsce również poprzez zorganizowanie konferencji naukowej w dniu 21.01.2012, kiedy różni prelegenci wygłosili swoje referaty. Organizacja konferencji stała się okazją do nawiązania współpracy międzynarodowej z Pennsylvania State University. Prof. James W Dunn przedstawił problem rozwoju ekonomicznego w USA i kurczenia się obszarów wiejskich. Zapewne przykład USA może być wzorem przemian jakie również następują w Unii Europejskiej i słabiej rozwiniętych krajach Europy środkowej i wschodniej.

W innych pracach problem wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich badałem pod kątem turystyki wiejskiej i agroturystyki. Jedną z możliwości rozwoju gospodarstw rolnych oraz pozyskiwania alternatywnych źródeł dochodów stwarza agroturystyka. Jest to działalność, która oprócz korzyści ekonomicznych stwarza szanse na poprawę świadomości ekologicznej społeczeństwa. O rozwoju agroturystyki decydują walory środowiska naturalnego, w tym lesistość, użytki zielone czy witalność danego regionu związana z przyrostem naturalnym. Agroturystyka jest związana z gospodarstwem rolnym, produkcją rolniczą i rodziną rolnika (Załącznik 1, publikacje: 1.21, 1.22, 1.30).

Zagadnienie rozwoju obszarów wiejskich badam obecnie podczas realizacji projektu pt. **„Uwarunkowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w północno-wschodniej**

Polsce". Za główny cel badań uznano poznanie możliwości stymulowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Do realizacji głównego celu badawczego przyczynią się badania prowadzone w północno-wschodniej Polsce, z wykorzystaniem takich metod jak analizy cech i wskaźników rozwoju zrównoważonego, wywiady przeprowadzone wśród celowo dobranych grup respondentów mających wpływ na procesy społeczno-gospodarcze na obszarach wiejskich, w tym szczególnie odpowiedzialnych za kształtowanie środowiska naturalnego – producentów rolnych. Wyniki badań mogą posłużyć do poszerzenia wiedzy teoretycznej w zakresie stymulowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także dzięki poznaniu możliwości i skutków podejmowanych działań, do usprawnienia procesu monitorowania dokonujących się zmian oraz opracowywania i wdrażania programów doradczych na rzecz zachowania stanu zrównowazenia na obszarach wiejskich.

Podjmując próbę poznania i oceny możliwości stymulowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, przyjęto cele o charakterze poznawczym i koncepcyjnym. W zakresie poznawczym starano się zidentyfikować uwarunkowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Z kolei podstawą części koncepcyjnej badań jest wskazanie propozycji działań sprzyjających wdrażaniu zasad zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. W kontekście praktycznym prezentowanego celu pracy ważne jest również dostarczenie narzędzi umożliwiających opis, dokumentację i analizę procesu zrównoważonego rozwoju.

Marketing w agrobiznesie

W swoich publikacjach na początku pracy naukowej badałem zagadnienie **marketingu w agrobiznesie**. Zainteresowanie zagadnieniem marketingu w agrobiznesie wynika z mojego uczestnictwa w studiach doktoranckich w Katedrze Marketingu a później w Katedrze Analiz Rynku i Marketingu na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Podczas studiów doktoranckich prowadziłem zajęcia z podstaw marketingu, a następnie zarządzania marketingowego i marketingu w agrobiznesie. Konieczność przygotowywania nowych zagadnień teoretycznych zrodziła chęć poznania praktycznego zagadnień marketingu w szczególności w przedsiębiorstwach agrobiznesu. Marketing jest dużo ważniejszy dla przedsiębiorstw przetwórczych niż dla gospodarstw rolniczych.

Analiza rozwoju przedsiębiorstw działających na obszarach wiejskich sprawia, że czynnikiem decydującym o ich rozwoju są umiejętności właścicieli w zakresie marketingu.

Szczególną uwagę zwróciłem na mieszankę marketingową, w tym szczególnie produkt, cenę, promocję i dystrybucję co znalazło wyraz w kilku publikacjach. Problem zmienności cen badałem z uwzględnieniem rynku zbóż, drobiu czy mleka. Nawiązałem tym samym do mojego głównego nurtu zainteresowań badawczych, czyli do ekonomiki rolnictwa. Zainteresowanie marketingiem w agrobiznesie zostało udokumentowane następującymi publikacjami (Załącznik 1, publikacje: 1.6, 1.11, 1.12, 1.25, 1.26, 1.28, 1.29, 1.47, 3.3).

W zakresie analizy produktu uwagę zwróciłem na cechy produktów warunkujące sukces oraz działania w zakresie udoskonalenia asortymentu produktów i usług. Silna konkurencja rynkowa zmusza producentów do dostarczania produktów o wysokiej jakości. Każdy produkt posiada swój cykl życia, a największym zainteresowaniem cieszą się produkty będące w fazie wzrostu i dojrzałości, a najmniejszym w fazie spadku cyklu życia produktu. Przedsiębiorcy agrobiznesu muszą podejmować cały czas decyzje w zakresie kształtowania struktury asortymentowej przedsiębiorstwa, znaku firmowego, czy opakowania. Produkty, które nie zyskują uwagi konsumenta na rynku powinny być wycofane. Działania przedsiębiorstwa powinny koncentrować się na: kształtowaniu pozytywnych cech produktów, ich pozycjonowaniu oraz innowacyjnością. Duży nacisk powinien być położony na różnicowanie produktu i jego reklamę, tak aby był on na rynku łatwo zauważony i w konsekwencji kupiony przez konsumenta.

Innym działaniem w zakresie marketingu jest promocja, której celem jest zapewnienie właściwej komunikacji przedsiębiorstwa z rynkiem. Narzędzia promocji stymulują zachowania konsumentów i zachęcają do zakupu produktów. Głównym zadaniem promocji jest nie tylko informacja o produkcie i jego cechach ale również powinna doprowadzić do pokonania wszelkich uprzedzeń nabywców do oferty rynkowej oraz firmy. Narzędzie to jest ważne również dla przedsiębiorstw działających w sektorze agrobiznesu ponieważ wpływa na kształtowanie potrzeb nabywców. Problemem jest prawidłowość, że przedsiębiorstwa ponoszą coraz więcej nakładów na promocję, chociaż efektywność ich coraz mniejsza. Skuteczna promocja to taka, która spełnia wszystkie wymagania określone w modelu AIDA, tzn. zwraca uwagę, zyskuje zainteresowania, wzbudza pragnienie i zachęca konsumenta do działania.

Trzecim badanym elementem marketingu mix była dystrybucja, która obejmuje działania mające na celu dostarczenie właściwego produktu, po akceptowanej cenie na rynki, które potrzebują tych produktów. Każdy produkt przebywa drogę od producenta do konsumenta. Długość drogi zależy od stopnia rozwoju rynku, ilości pośredników handlowych oraz konkurencyjności przedsiębiorstw. Coraz większe wymagania konsumentów sprawiają,

że przedsiębiorcy poszukują nowych sposobów sprzedaży i dystrybucji swoich produktów. Współcześnie konsumenci są bardzo wrażliwi na wysoką cenę produktów dlatego przedsiębiorstwa muszą przywiązywać uwagę do procesu udostępniania oferty finalnemu nabywcy, wpływając w ten sposób na ich poziom zadowolenia. Każdy rodzaj dystrybucji niesie za sobą określone koszty, których wzrost doprowadza przedsiębiorstwa do rezygnacji z pośredników handlowych. Nie wszystkie przedsiębiorstwa mogą pozwolić sobie na stworzenie własnej sieci dystrybucji produktów. Każdy uczestnik rynku pośredniczący w sprzedaży produktów agrobiznesu zarabia na ich sprzedaży innym hurtownikom bądź detalistom co wpływa na ceny.

Wykaz ważniejszych prac naukowych opublikowanych po doktoracie wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16, ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) (kserokopie publikacji):

Cykl publikacji dotyczący efektywności gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów

1. **Bórawski P.** Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw rolnych uzyskujących dochody z działalności alternatywnych i komplementarnych. Wyd. UWM, 2013, ISSN 1509-3018, ISBN 978-83-7299-818-7, s. 253 (rozprawa habilitacyjna).
2. **Bórawski P.:** Wielkość ekonomiczna jako czynnik różnicujący wyniki produkcyjne i ekonomiczne gospodarstw rolnych w regionie Pomorza i Mazur. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie seria Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej nr 67, Warszawa, 2008, ISBN 978-83-7244-967-2, s. 45-55.
3. **Bórawski P.** Dodatkowe i alternatywne źródła dochodów gospodarstw rolnych jako czynnik rozwoju obszarów wiejskich. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego 530 Ekonomiczne Problemy Usług 31. Szczecin, 2009, ISSN 1640-6818, s. 20-26.
4. **Bórawski P.** Lewczuk A., Wykorzystanie modeli logitowych do oceny dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych. Journal of Agribusiness and Rural Development 3(13), 2009, ISSN 1899-5241, s. 33-39. (udział 90% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu)

5. **Bórawski P.** Prognozowanie dochodów gospodarstw rolnych z wykorzystaniem modelu ARMA. Roczniki Naukowe SERiA. Tom IX, zeszyt 1, Warszawa, 2009, ISSN 1508-3535, s. 48-53.
6. **Bórawski P.** Finansowanie działań umożliwiających pozyskiwanie alternatywnych źródeł dochodów przez właścicieli gospodarstw. Acta Scientiarum Polonorum Oeconomia 9(3), 2010, ISSN 1644-0757, s. 25-34.
7. **Bórawski P.** Wykształcenie rolników a sytuacja ekonomiczna gospodarstw posiadających alternatywne dochody. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Problemy Rolnictwa Światowego Tom X, z. XXV, 2010, ISSN 2081-6960, s.5-11.
8. **Bórawski P.:** Wykorzystanie teorii lokalizacji Johanna Heinricha von Thüнена do oceny efektywności gospodarstw z alternatywnymi dochodami. Roczniki Nauk Rolniczych, SERIA G, (ekonomika rolnictwa) T. 97, z. 2, Warszawa 2010, ISSN 0080-3715, s. 176-182.
9. **Bórawski P.** Zróżnicowanie kosztów gospodarstw rolnych w zależności od wielkości ekonomicznej. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 182, 2011,ISSN 1899-3192, s. 46-53.
10. **Bórawski P.,** Gotkiewicz W. Rola integracji europejskiej i Wspólnej Polityki Rolnej w rozwoju gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie Polityki Europejskie, Finanse i Marketing 8(57), Warszawa 2012, ISSN 2081-3430, s. 82-93. (udział 90% a w szczególności przeprowadzenie badań, zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
11. **Bórawski P.** Ocena wykorzystania zasobów pracy w gospodarstwach z alternatywnymi źródłami dochodów. Roczniki Naukowe SERiA, Tom XIV, zeszyt 1, Warszawa 2012, ISSN 1508-3535, s. 67-71.
12. **Bórawski P.,** Dunn J.W.: The role of institution and extension in enterprises development in rural areas in Poland. Acta Scientiarum Polonorum Oeconomia 11(2), Warszawa 2012, ISSN 1644-0757, s. 5-18. (Udział 70% a w szczególności przeprowadzenie badań, zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
13. **Bórawski P.,** Gotkiewicz W. Factors contributing to the multifunctional development of rural areas in the opinion of farmers with alternative sources of income. Wydaw. Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce, Ostrołęka 2012, ISBN 978-83-

929620-7-6, s. 13-22. (udział 90% w tym opracowanie koncepcji badań, udział w opracowaniu materiałów, redakcja tekstu).

Cykl publikacji z zakresu zmienności cen produktów rolnych

1. **Bórawski P.:** Grain price volatility in Poland and its relationship with European Integration. ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ) № 3, Melitopol, Ukraina, 2009, KB 14207-3178P, s. 22-34.
2. **Bórawski P.:** Relacje cenowe środków do produkcji w rolnictwie i produktów rolnych w Polsce w aspekcie integracji z Unią Europejską [w:] Manteuffel Szoego H. (red.) Problemy Rolnictwa Światowego t. XVII, Warszawa, 2007, ISBN 978-83-7244-907-8, s. 33-42.
3. **Bórawski P., Kwiatkowski J.:** Zmienność cen na rynku żywca drobiowego. [w:] Borkowski B. (red.) Metody ilościowe w badaniach ekonomicznych Nr. VIII, Wydawnictwo SGGW, 2007, ISBN 83-7244-849-3, s. 103-112 (udział 50% a w szczególności zebranie danych do analizy, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, prezentacja na konferencji).
4. **Bórawski P., Kwiatkowski J.:** The impact of European Union integration on volatility of Polish agriculture commodity price (w:) Welfe W., Welfe A (red.) Macromodels 2006. Wydawnictwo ABSOLWENT, Łódź, 2007, ISBN 978-83-924305-4-4, s. 103-120. (udział 50% w tym szczególnie w redakcję tekstu i analizy) (rozdział w monografii).

4.3. Wkład prezentowanego cyklu publikacji w rozwój nauk ekonomicznych:

a) o charakterze teoretycznym:

1. Opracowanie pojęcia alternatywne źródła dochodów gospodarstw rolnych. Jest to własna definicja wynikająca z przeprowadzonych badań oraz realizacji projektu habilitacyjnego. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w polskiej literaturze nie opracowano jak dotąd pojęcia alternatywnych źródeł dochodów. Stanowi ona, że alternatywne źródła dochodów gospodarstw rolnych są to dochody z działalności gospodarczej, zarówno o charakterze rolniczym jak i pozarolniczym uzyskiwane w oparciu o gospodarstwo rolne. Obejmują one dochody z innej niż tradycyjna produkcji zwierzęcej (w tym np. strusie, daniele,

kozy), agroturystyki oraz pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej przez rolników.

2. Synteza dorobku autorów polskich i zagranicznych w zakresie czynników produkcji, alternatywnych źródeł dochodów oraz efektywności. Szczególną uwagę zwrócono na ewolucję teorii ekonomii w zakresie rolnictwa. W rozprawie habilitacyjnej opisałem teorie z okresów starożytności, fizjokratów, ekonomię klasyczną i ekonomię instytucjonalną.
3. Diagnoza wpływu czynników mikroekonomicznych, makroekonomicznych i społecznych na efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów.

b) o charakterze empirycznym:

1. Powiązanie teorii ekonomii z wynikami badań własnych. Publikacje uwzględniające rozważania teoretyczne i własne badania. Rozważaniom poddano założenia teorii lokalizacji Johanna Heinricha von Thünera.
2. Przedstawienie propozycji oceny efektywności gospodarstw rolnych posiadających alternatywne źródła dochodów z wykorzystaniem syntetycznego wskaźnika. Schemat budowy syntetycznego wskaźnika efektywności składał się z następujących etapów: weryfikacji rodzajów alternatywnych źródeł dochodów, wyboru zmiennych do budowy wskaźnika i ich analizie w oparciu o kryteria merytoryczne oraz budowy i prezentacji wskaźnika. Syntetyczny wskaźnik efektywności we wszystkich badanych grupach gospodarstw składał się z trzech komponentów: efektywności produkcji, rentowności kapitału własnego oraz wskaźnika wykorzystania zasobów pracy. Z uwagi na duże zróżnicowanie grup badanych gospodarstw syntetyczny wskaźnik efektywności policzono oddzielnie dla działalności produkcyjnej (strusie, daniele, kozy) oraz agroturystyki i pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej przez rolników.
3. Opis zmian gospodarczych w rolnictwie w latach 1989-2010.
4. Poszerzenie pojęcia dochody rolnicze o alternatywne źródła dochodów.
5. Scharakteryzowanie sytuacji ekonomicznej gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów.

5. Pozostałe kierunki działalności naukowej i zainteresowań naukowo-badawczych

Moja praca naukowo-badawcza została udokumentowana 117 opracowaniami z czego 85 to oryginalne prace twórcze. Spośród 105 prac napisanych po doktoracie w 53 jestem

jedynym autorem, a w 52 współautorem. Współautorstwo publikacji wynika z pracy zespołowej w Katedrze Analiz Rynkowych i Marketingu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, gdzie wspólnie z jej kierownikiem, a później moim promotorem Prof. Mirosławem Łaguną uczestniczyłem w projekcie badawczym realizowanym w IBMER w Warszawie.

Badania naukowe prowadziłem również w Katedrze Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, wspólnie z kierownikiem (najpierw Panem Profesorem Aleksandrem Lewczukiem, a później Prof. Wojciechem Gotkiewiczem) i pozostałymi pracownikami. Wyniki badań prezentowałem na licznych konferencjach naukowych i opublikowałem je w wielu czasopismach.

Współpracowałem również z pracownikami Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce, Tavria State Agrotechnological University na Ukrainie, Katedrą Informatyki i Ekonometrii UMK w Toruniu, Pennsylvania State University w USA oraz SGGW w Warszawie, co znalazło oddźwięk w publikacjach napisanych wspólnie z pracownikami tych uczelni.

Do najważniejszych wydawnictw uczelnianych i jednostek naukowo-badawczych, w których publikowałem prace należą: SGGW (Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie: Polityki Europejskie, Finanse, Marketing; Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej, Problemy Rolnictwa Światowego, monografie pokonferencyjne SGGW w Warszawie, Prace Naukowe Katedry Polityki Agrarnej i Marketingu SGGW w Warszawie, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Wydawnictwo Uczelniane Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce.

Wśród wydawnictw jednostek naukowo-badawczych za najważniejsze uważam: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne (Marketing i Rynek), Komitet Ekonomiki Rolnictwa (Roczniki Nauk Rolniczych, SERIA G), Acta Scientiarum Polonorum (Oeconomia), Roczniki Naukowe SERiA, IBMER w Warszawie, Wyd. Centrum Rozwoju Obszarów Wiejskich (CROW) UWM Olsztyn, Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika, Wieś Jutra, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Poznaniu, Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych wydawane przez Wydział Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych Polskiej Akademii Nauk, Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw-Institut

Organizacji i Zarządzania w Przemysle „ORGMASZ” w Warszawie oraz Polish Journal of Environmental Studies wydawane przez HARD Olsztyn.

Do głównych wydawnictw zagranicznych w których publikowałem artykuły należą:

Latvia University of Agriculture Jelgava-*Łotwa*, ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ) Melitopol-*Ukraina*, Materiały opublikowane na płycie CD *Paris-Sorbonne (Paris IV)-Francja*, Socio-Economic Research Bulletin -Ukraina, University of Hradec Kralove. Faculty of Informatics and Management-*Czechy*, Athens Institute of Education and Research-*Grecja*, Journal of US-China Public Administration, *USA*.

Wykaz wybranych czasopism, w których opublikowałem oryginalne prace twórcze po uzyskaniu doktora nauk ekonomicznych:

1. Polish Journal of Environmental Studies, IF=0,508,
2. Acta Scientiarum Polonorum – OECONOMIA,
3. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie Polityki Europejskie, Finanse, Marketing,
4. Roczniki Nauk Rolniczych, SERIA G (Ekonomika Rolnictwa),
5. Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa - ORGMASZ w Warszawie,
6. Współczesne Zarządzanie Kwartalnik Środowisk Naukowych i Liderów Biznesu,
7. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu,
8. Marketing i rynek-PWE Warszawa,
9. Electronic Journal of Polish Agricultural Universities. Economics,
10. Zeszyty Naukowe SGGW seria Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej,
11. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu (SERiA),
12. Zeszyty Naukowe SGGW Problemy Rolnictwa Światowego,
13. Journal of Agribusiness and Rural Development,
14. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego Ekonomiczne Problemy Usług,
15. Zagadnienia Doradztwa Rolniczego,
16. Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych,
17. Problemy Inżynierii Rolniczej,
18. Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis – Oeconomica,
19. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu,
20. Zeszyty naukowe OTN w Ostrołęce,
21. Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Prace Komisji Nauk Rolniczych i Biologicznych, Seria B.

Spośród licznego dorobku po otrzymaniu doktora nauk ekonomicznych 20 artykułów opublikowałem w języku angielskim, a 1 w ukraińskim. Większość artykułów opublikowałem w recenzowanych czasopismach o zasięgu krajowym i lokalnym oraz w czasopismach zagranicznych (10 artykułów). Indeks Hirscha z cytowanych publikacji w bazie Herzing's Publish of Perish oraz Google Scholar wynosi 2, a w bazie BAZEKON 1. Liczba cytowań w bazie Herzing's Publish of Perish oraz Google Scholar wynosi 30. Brak cytowań w bazie Web of Science.

Impact Factor IF=0,508.

Wykaz (zestawienie liczbowe osiągnięć w pracy naukowo-badawczej)

Rodzaj publikacji	Przed uzyskaniem stopnia doktora		Po uzyskaniu stopnia doktora		Łącznie
	autor	współautor	autor	współautor	
1. Oryginalne opublikowane prace twórcze	1	3	45	36	85
2. Podręczniki i skrypty	-	-	1	1	2
2. Inne publikacje	5	2	5	5	17
3. Ekspertyzy, projekty	-	1	2	10	13
4. Patenty					
5. Prace nie przeznaczone do druku					
RAZEM	6	6	53	52	117

Moja przyszła praca badawcza związana będzie z ekonomiką rolnictwa i wielofunkcyjnym rozwojem obszarów wiejskich. W przyszłości zamierzam publikować więcej w wydawnictwach zagranicznych posiadających współczynnik wpływu IF (obecnie jedna publikacja znajduje się w procesie recenzji). Za ważne uważam również kontynuowanie współpracy naukowej i dydaktycznej z Pennsylvania State University w USA, Tavria State Agrotechnological University na Ukrainie oraz uczelniami krajowymi.

5.1. Udział w konferencjach i warsztatach naukowych

Wyniki przeprowadzonych badań w ramach realizowanych projektów badawczych w Katedrze Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska oraz opracowanych analiz prezentowałem na konferencjach krajowych i zagranicznych. Celem uczestnictwa w konferencjach było poznanie opinii środowiska naukowego ekonomistów rolnictwa i agrobiznesu na temat

prezentowanych wyników badań własnych. Szczególnie ważne uważam konferencje organizowane w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz przez Stowarzyszenie Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, którego jestem członkiem. Podczas udziału w konferencjach naukowych i stażach sześć wystąpień prowadziłem w języku angielskim, w tym szczególnie na Tawria State Agrotechnological University na Ukrainie, na Uniwersytecie Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii, Athens Institute of Education and Research w Grecji oraz na Pennsylvania State University w USA. Natomiast zagadnienia poruszane w pracy habilitacyjnej oraz jej założenia prezentowałem na Warsztatach Młodych Ekonomistów Rolnych oraz na seminariach organizowanych na SGGW w Warszawie.

Najważniejsze krajowe konferencje i wygłoszone referaty obejmują:

1. Międzynarodowa Konferencja Naukowa SGGW w Warszawie p.t. „Efektywność zarządzania marketingowego” w dniu 16 stycznia 2004 r.
2. Udział w międzynarodowej konferencji w Krakowie EURO-ECO 2006 pt, Interdisciplinary Co-operation for the sustainable Development of historical Cities and Protected Areas. Perspective of Sound Tourism. Prezentowany referat: „**Bórawski P.** „*Eco-tourism Development in Poland (the example of eco-tourism farms belonging to ECEAT Poland)*”.
3. Konferencja Naukowa pt. „Konkurencja w agrobiznesie – jej uwarunkowania i następstwa” zorganizowana 4-6 lipca 2006 we Wrocławiu. Wygłoszony referat „**Bórawski P.**, Brodzińska K. „*Turystyka wiejska w Polsce – Ocena tendencji rozwoju na podstawie wybranych cech*”.
4. Udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez UJ w Krakowie pt. „Nauki o zarządzaniu w Polsce. Stan obecny i perspektywy”. Kraków 25-26 kwietnia 2007 r.
5. Udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez SGGW w Warszawie pt. „Metody ilościowe w badaniach ekonomicznych” w dniu 28-29 czerwca 2007 r. Wygłoszony referat: **Bórawski P.**, Kwiatkowski J. „*Zmienność cen na rynku żywca drobiowego*”.
6. Konferencja Naukowa zorganizowana przez UWM w Olsztynie „Konsument-Przedsiębiorstwo-Rynek” w dniu 6-8 września 2007 r. Wygłoszony referat: „**Bórawski P.** *Ocena produktów w przedsiębiorstwach województwa warmińsko-mazurskiego*”.
7. Udział w Międzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej przez SGGW w Warszawie p.t. „Rolnictwo i gospodarka żywnościowa w ramach Unii Europejskiej” w dniu 16 listopada 2007 r. Wygłoszony referat: **Bórawski P.** *Relacje cenowe środków do*

produkcji dla rolnictwa i produktów rolnych w Polsce w aspekcie integracji z Unią Europejską".

8. Konferencja Naukowa zorganizowana przez UWM w Olsztynie p.t. „Konsument-Przedsiębiorstwo-Rynek” w dniu 5-6 września 2008 r.
9. Udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez SGGW w Warszawie p.t. „Uwarunkowania rozwoju polskiego rolnictwa” w dniu 6 czerwca 2008 r.
10. Udział w konferencji zorganizowanej przez SGGW w Warszawie. Wygłoszony referat *„Bórawski P. Ocena składników bilansu majątkowego przedsiębiorstw na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego”*.
11. Udział **oraz organizacja** konferencji naukowej zorganizowanej przez WSES w Ostrołęce w 2008 r. „Paradygmaty w naukach o zarządzaniu”. Wygłoszony referat *„Bórawski P. Działania w zakresie dystrybucji w przedsiębiorstwie”*.
12. Międzynarodowa Konferencja Naukowa zorganizowana przez SGGW w Warszawie p.t. „Rolnictwo i gospodarka żywnościowa w ramach Unii Europejskiej” w dniu 16 listopada 2009 r. Wygłoszony referat: *„Bórawski P. Sergiy N. Grygoryev Ziemia i kierunek produkcji jako czynniki różnicujące efektywność gospodarstw pozyskujących alternatywne źródła dochodów”*.
13. Udział w XVI Kongresie SERiA w 2009 r. w Olsztynie. Wygłoszony referat *„Bórawski P. Prognozowanie dochodów gospodarstw rolnych z wykorzystaniem modelu ARMA”*.
14. Udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu p.t. „Ekonomika i organizacja rolnictwa w teorii i praktyce” w dniu 8-10 lipca 2009 r.
15. XIV Warsztaty Młodych Ekonomistów Rolnych, 13-15 czerwca 2009 r. w Krasnobrodzie. Wygłoszony referat: *„Bórawski P. Ziemia jako czynnik różnicujący efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów”*.
16. Udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez SGGW w Warszawie w 2010 r. p.t. „Uwarunkowania rozwoju polskiego rolnictwa”
17. XV Warsztaty Młodych Ekonomistów Rolnych 14-16.06.2010 r. w Zamościu. Wygłoszony referat: *„Bórawski P. Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów”*.
18. Udział w XVII Kongresie SERiA 2010 w Szczecinie-Świnoujściu. Wygłoszony referat: *„Bórawski P. Konkurencyjność gospodarstw rolnych posiadających alternatywne dochody rolnicze”*.

19. Udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez SGGW w Warszawie p.t. „Rozwój nauk ekonomicznych”
20. Udział **oraz organizacja** konferencji naukowej zorganizowanej przez WSES w Ostrołęce w 2010 r. Wygłoszony referat „**Bórawski P.**, Bełdycka-Bórawska A., *Źródła innowacji przedsiębiorstw w regionach bogatych w kulturę.*
21. Udział **oraz organizacja** konferencji naukowej zorganizowanej na WSES w Ostrołęce w 2011 r. Wygłoszony referat „**Bórawski P.**, Wszeborowska M., *Rozwój alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich*”.
22. XVI Warsztaty Młodych Ekonomistów rolnych 13-15 czerwca 2011 r. w Krasnobrodzie. Wygłoszony referat: „**Bórawski P.** *Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów ze szczególnym uwzględnieniem zasobów ziemi*”.
23. Udział w XVIII Kongresie Naukowym SERiA w dniach 7-9 września 2011 r. we Wrocławiu p.t. „Polityka i strategie rozwoju agrobiznesu i obszarów wiejskich”.
24. Organizacja i udział w międzynarodowej konferencji naukowej p.t. „Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich” zorganizowanej przez UWM w Olsztynie i WSES w Ostrołęce w dniu 21 stycznia 2012 r. Wygłoszony referat: **Bórawski P.**, *Gotkiewicz W. Factors contributing to the multifunctional development of rural areas in the opinion of farmers with alternative sources of income*”.
25. Udział w konferencji naukowej p.t. „Przekształcenia własnościowe w rolnictwie-20 lat doświadczeń i perspektywy” zorganizowanej przez SGGW w Warszawie w dniu 5 grudnia 2012 r.
26. Udział w międzynarodowej konferencji naukowej „**New Trends in Finance and Marketing 2013**” zorganizowanej przez SGGW w Warszawie oraz Słowacki Uniwersytet Rolniczy w Nitrze w dniach 17-18.04.2013 r. w Kiry koło Zakopanego. Wygłoszony referat: **Piotr Bórawski** *Evaluation of human capital and its impact on economic results of farms engaged in non-agricultural activity in Poland.*
27. Udział w międzynarodowej Konferencji naukowej „*Nauki ekonomiczno-rolnicze w kontekście zmieniających się potrzeb gospodarki*” zorganizowanej w dniu 10.05.2013 roku przez Wydział Nauk Ekonomicznych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Konferencje i wystąpienia zagraniczne:

28. Referat **Bórawski P.**, Brodziński Z., 2007. *The possibilities of improving the quality of life of Polish rural inhabitants based on public statistics*, przygotowany na konferencję: "L'après développement durable: Espaces, nature, culture et qualité" 19-20-21-22 Septembre 2007 à l'université Paris-Sorbonne (Paris IV), Francja.
29. Artykuł **Bórawski P.**: 2007, *Economic results of farms conducting accountancy in Poland (on the basis of FADN)*, przygotowany na konferencję Economic Science for Rural Development No 13, Latvia University of Agriculture Jelgava, Łotwa w dniach 25-26.04. 2007 r.
30. Udział w międzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej przez Tavria State Agrotechnological University na Ukrainie oraz PENN State z USA p.t. „*Social and economic aspects of agriculture development during crises period. The role of extension service*”. W dniach 21-22 Maja 2009 r. Wygłoszony referat „**Bórawski P.** *Grain price volatility with the aspect of European Union Integration*”.
31. Referat wygłoszony podczas stażu w dniach 20-25 września 2009 na Uniwersytecie Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii, pt. „*Price volatility of commodities*”.
32. Referat wygłoszony podczas stażu w dniach 20-26 września 2010 na Uniwersytecie Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii, pt. „*Grain price volatility in Poland*”.
33. Seminarium prowadzone w dniu 6.09.2012, pt. „*The Evolution of Polish Agriculture in the years 1993-2010*” na Pennsylvania State University w USA.
34. Prowadzenie seminarium, wykładów i ćwiczeń z senior Agribusiness Management students na Pennsylvania State University w USA w dniu 7.09.2012, pt. „*Who gets the job?*”.
35. Referat **Bórawski P.**, Dunn J.W. „*Development of enterprises in rural areas as a source of alternative income of farms in Poland*”, zgłoszony na Ist INTERNATIONAL CONFERENCE "ECONOMIC OF ENTERPRISE: MODERN PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE" w Odessie na Ukrainie w dniach 18-19 Październik 2012.
36. Udział w 6th Annual International Conference on Business and Society in a Global Economy, 17-20 December 2012, Athens, Greece. Wygłoszony referat: **Piotr Bórawski**, Wojciech Gotkiewicz, James W Dunn, Theodore Alter: *The impact of Price Volatility of Agricultural Commodities in Poland on Alternative Incomes of Conventional, Ecological, and Agriturism Farms*.
37. Udział w Fulton Bank Agricultural Seminar zorganizowanym w dniu 14 lutego 2013 przez Fulton Bank oraz Pennsylvania State University w USA, **Lebanon, stan Pennsylvania, USA**.
38. Referat **Bórawski** *Pozycja i znaczenie polskiego rolnictwa w teorii ekonomii oraz na Jednolitym Rynku Unii Europejskiej*, zgłoszony na Międzynarodową Konferencję Naukową

Gospodarcze Dni-HRADEC 19-20 luty 2013 w Czechach. University of Hradec Kralove. Faculty of Informatics and Management, Czechy 2013, s.53-58.

5.2. Krajowe i zagraniczne staże naukowe

Warsztat pracy

Praktyki studenckie

- Praktyka produkcyjna w przedsiębiorstwie G's Fresh Salads Ltd, 26 czerwiec-30 sierpień 1995, Anglia.
- Praktyka w Powszechnym Banku Kredytowym S.A. w Warszawie oddział w Wyszkanie, 2-28.09.1996.
- Praktyka produkcyjna w przedsiębiorstwie G's Fresh Salads Ltd, 19 maj-27 sierpień 1997, Anglia.

Staż naukowe

Podczas pracy na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie odbyłem liczne staże krajowe i zagraniczne. m.in.:

- Staż w przedsiębiorstwie produkcyjnym FARMTEC ABCH Sp. z o.o. odbyty w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 4 maj-2 czerwiec, 2006.
- Staż w Tavria State Agrotechnological University, Melitopol na Ukrainie (maj 2009).
- Staż na Uniwersytecie Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii, odbyty w ramach programu Erasmus w dniach 20-25.09. 2009, 20-26.09.2010.
- Staż w przedsiębiorstwie „ZB” Centrum Szkoleniowo-Doradcze 8.02.2010-30.04.2010.
- Staż **naukowy** na Pennsylvania State University w USA odbyty w dniach 27.08.2012-9.09.2012.
- Staż dydaktyczny na Pennsylvania State University USA odbyty w ramach projektu ProEdu finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, odbyty w dniach 28.01.2013-17.02.2013 r.
- Staż organizacyjny odbyty w przedsiębiorstwie KLS Partners w Ostrołęce (sierpień 2013 r.).
- Staż na Uniwersytecie Rolniczym w Nitrze, odbyty w ramach programu Erasmus w dniach 22-28.09. 2013.

Szczególnie ważne w moim rozwoju naukowym uważam staże na Pennsylvania State University. Podczas pierwszego pobytu na Pennsylvania State University uczestniczyłem w wykładach prowadzonych przez następujących naukowców: Prof. James W. Dunn, Prof.

Theodore Alter, Prof. James Bierlen. W ostatnim tygodniu pobytu prowadziłem seminarium w dniu 6.09.2012, pt. „*The Evolution of Polish Agriculture in the years 1993-2010*”. Następnie 7.09.2012 r. prowadziłem seminaria i wykłady z senior Agribusiness Management students na Pennsylvania State University w USA, pt. „*Who gets the job?*”. Staż ten odbyłem w ramach realizacji projektu **Agricultural Economics and Business Teaching and Research Program** na Pennsylvania State University w USA.

Drugi staż na Pennsylvania State University miał miejsce w dniach 28.01.2013-17.02.2013.

Celami stażu było:

- poznanie treści oraz metod prowadzenia zajęć z następujących przedmiotów: Food Product Marketing, Economic Principles of Agribusiness Decision Making, Economics of the Food System, Farm Planning and Financial Management, Financial Decision Making for Agribusiness, Strategic Decision Making in Agribusiness, Agribusiness Markets and Prices. Program obejmował min. 45 godzin uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych,
- promocja Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego wśród studentów i pracowników Pennsylvania State University,
- nawiązanie współpracy pomiędzy Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie a Pennsylvania State University w USA. Staż ten odbyłem w ramach projektu ProEdu finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

5.3. Kierowanie (czynne uczestnictwo) w tematach badawczych (grantach)

Podczas mojej pracy naukowej brałem czynny udział w projektach badawczych realizowanych przez Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie oraz Katedrę Agrobiznesu i Ekonomii Środowiska oraz programie na Pennsylvania State University. Spośród 10 projektów jeden był moim autorskim projektem habilitacyjnym na poziomie centralnym. Do najważniejszych projektów i programów należą:

1. Wykonawca w projekcie badawczym KBN nr 5P 06F 01216 (IBMER i KMR AR w Krakowie), nazwa projektu: „*Metody badań i ocena przemian w rozwojowych gospodarstwach rolniczych*” na którym oparto pracę doktorską pt. „Wpływ wyposażenia majątkowego na wyniki ekonomiczne gospodarstw rolniczych”, okres realizacji 1999-2001, nr KBN 5P06F01216 kierownik prof. Zdzisław Wójcicki (**ankietyzacja, opracowanie naukowe, publikacje naukowe, koncepcja pracy doktorskiej**).

2. Wykonawca w projekcie badawczym pt. „*Planowanie rozwoju lokalnego w powiecie giżyckim, węgorzewskim i olsztyńskim*” nr PAOW-B1-PRL-8/03, okres realizacji 2002-2003.
3. Wykonawca w projekcie badawczym pt.: „*Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczej i innowacyjnej aktywności kobiet w sektorze agrobiznesu, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa*” nr KBN P06R10724, kierownik dr inż. Katarzyna Brodzińska, okres trwania 2003-2006 (ankietyzacja, badania, synteza, publikacja).
4. Wykonawca w projekcie badawczym pt.: „*Specyfika i uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości w rolnictwie i jego otoczeniu w oparciu o niekonwencjonalne kierunki wykorzystania zasobów gospodarstwa a zwłaszcza ziemi*” nr 3P06 R 06425, Kierownik projektu Prof. dr hab. Aleksander Lewczuk, okres trwania 15.11.2003-14.11.2006 (ankietyzacja, publikacje, naukowe opracowanie, analiza danych).
5. Wykonawca w projekcie badawczym *FieldFact* administrowanym przez European GNSS Supervisory Authority (GSA) ze środków finansowanych z 6 Programu Ramowego Komisji Unii Europejskiej (badania, udział w konferencji, publikacja).
6. Wykonawca w temacie badawczym statutowym „*Uwarunkowania i możliwości rozwoju dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodu na obszarach wiejskich*” w latach 2008-2011. (Udział w projekcie, analiza danych, synteza badań, udział w przygotowaniu sprawozdania).
7. Kierownik projektu habilitacyjnego NN112 386240 pt. „Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów ze szczególnym uwzględnieniem zasobów ziemi”, realizowanego w latach 2011-2012. (wykonanie całości projektu habilitacyjnego, przygotowanie projektu, organizacja badań, sprawozdanie, rozprawa habilitacyjna).
8. Udział w temacie statutowym „*Uwarunkowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w północno-wschodniej Polsce*” (przygotowanie części metodyki, organizacja badań, udział w konferencjach naukowych, publikacje).
9. Udział w Agricultural Economics and Business Teaching and Research Program na Pennsylvania State University w dniach 27.08.2012-9.09.2012. (udział w wykładach, prowadzenie seminarium oraz ćwiczeń).
10. Udział w projekcie ProEdu finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w dniach 28.01.2013-17.02.2013 r. (udział w wykładach i ćwiczeniach, prowadzenie seminariów na Pennsylvania State University w USA).

5.4. Rozwijanie naukowej współpracy międzynarodowej

Naukowa współpraca znalazła wyraz w publikacjach napisanych wspólnie z pracownikami Pennsylvania State University w USA, m.in. Prof. James W Dunn. Współpraca polegała głównie na publikowaniu wspólnie napisanych artykułów oraz staży naukowych odbytych w tej jednostce.

Bardzo cenię sobie również współpracę z Tavria State University w Melitopolu na Ukrainie. Jestem koordynatorem umowy o współpracy podpisanej pomiędzy UWM w Olsztynie, a Tavria State Agro technological University na Ukrainie. Wspólnie z Panem Profesorem Sergiy N. Grygoryev opublikowałem dwa artykuły, jeden w czasopiśmie ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ), a drugi w Zeszytach Naukowych SGGW w Warszawie. Problemy Rolnictwa Światowego.

5.5. Działalność dydaktyczna

W okresie pracy prowadziłem różne formy zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Po raz pierwszy prowadziłem zajęcia podczas uczestnictwa w studiach doktoranckich na Wydziale Zarządzania UWM w Olsztynie z przedmiotów podstawy zarządzania i zarządzanie marketingowe. Następnie po obronie pracy doktorskiej prowadziłem zajęcia na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa oraz na Wydziale Zarządzania Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce.

Największy wkład w prowadzenie zajęć na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa posiadam z przedmiotu podstawy rachunkowości. Jest to praca zespołowa z Panią Profesor Anną Łapińską, która prowadzi wykłady z podstaw rachunkowości. Ja natomiast jestem odpowiedzialny za prowadzenie ćwiczeń, dla których opracowałem własny autorski program. Zajęcia z rachunkowości finansowej i zarządczej prowadzę również w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce na Wydziale Zarządzania, gdzie przygotowałem także autorski program dla tych przedmiotów.

Za najważniejsze osiągnięcie w zakresie działalności dydaktycznej uważam jednak przygotowanie autorskiego programu z przedmiotu *Metody wyceny przedsiębiorstw* i współautorstwo skryptu w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce. Skrypt

ten obejmuje zarówno zagadnienia teoretyczne jak i praktyczne ćwiczenia z poszczególnych metod wyceny przedsiębiorstw. Ułatwia on znacznie prowadzenie ćwiczeń i wykładów, a dla studentów jest znaczącą pomocą w procesie nauki zagadnień z zakresu wyceny przedsiębiorstw. Szczegółowy program z przedmiotu opracowano w następującym skrypcie:

Bórawski P., Żuchowski I. 2009. Podstawy metod wyceny przedsiębiorstw. Wyd. WSES w Ostrołęce, ss.1-108. (inicjator opracowania, autorski program, autorskie zadania, wkład w redakcję tekstu, ustosunkowanie się do recenzji).

Realizowane przedmioty:

1. Ekonomia i organizacja produkcji ogrodniczej (w.; ćw.),
2. Podstawy rachunkowości, rachunkowość finansowa, rachunkowość zarządcza (ćw. w.),
3. Marketing i obrót (w.; ćw.),
4. Marketing w agrobiznesie (w., ćw),
5. Geografia ekonomiczna (w.),
6. Wycena przedsiębiorstw (w.ćw.).

5.6. Działalność organizacyjna

Od początku pracy zawodowej uczestniczę w różnych formach działalności organizacyjnej na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim i poza nim.

- Byłem współorganizatorem Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Wielofunkcyjny Rozwój Obszarów Wiejskich” w dniu 21.01.2012. Efektem konferencji jest monografia pod moją redakcją: Bórawski P. (red). *Multifunctional development of rural areas international experience*. Wyd. WSES w Ostrołęce oraz współorganizatorem dwóch konferencji krajowych.
- efektem współpracy były staże produkcyjne, które odbyłem w przedsiębiorstwach,
- lipiec-sierpień 2011 r., styczeń 2012 r. byłem członkiem komisji rekrutacyjnej na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
- lipiec-sierpień 2012 r. byłem członkiem ogólnouczelnianej komisji rekrutacyjnej na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.
- lipiec 2013 r. byłem członkiem komisji rekrutacyjnej na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

- organizowałem pobyt delegacji z Ukrainy (Tavria State Agrotechnological University), z Hiszpanii (University Castilla La Mancha) oraz z USA (Pennsylvania State University).
- Jestem członkiem Stowarzyszenia Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- Jestem członkiem Rady Naukowej czasopisma *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce*.
- Członek Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu.
- Członek Europejskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu w latach 2007-2011.
- Jestem członkiem Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego OTN,
- Recenzja opracowania pt. *Rola małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce województwa warmińsko-mazurskiego*, 2009. Badanie realizowane przez Instytut Badań i Analiz OSB, współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.
- Recenzja opracowania „*Ostrołęka w liczbach*” 2011, Wyd. WSES w Ostrołęce.
- Recenzent Zeszytów Naukowych WSES w Ostrołęce nr 5.
- od października 2012 roku jestem członkiem Rady Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.
- w latach 2005-2013 byłem promotorem 59 prac inżynierskich i magisterskich na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie oraz 86 prac licencjackich na WSES w Ostrołęce.

5.7. Współpraca z praktyką

Swoją wiedzę i doświadczenie zawodowe wielokrotnie stosowałem w praktyce.

- Uczestniczyłem w prowadzeniu szkoleń dla kadry doradców rolniczych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, pt., *Podnoszenie kwalifikacji zawodowych doradców w regionie Warmii i Mazur*” nr. 132/10222, kwiecień 2006-luty 2007.
- Zostałem powołany na biegłego eksperta przez Sąd Cywilny w Olsztynie w celu *ustalenia dochodowości gospodarstw rolnych* będących przedmiotem rozprawy, marzec-maj 2009.
- Prowadziłem zajęcia dla nauczycieli szkół średnich uczestniczących w projekcie „Przedsiębiorcza młodzież” w 2012 r.
- Uczestniczyłem i prowadziłem szkolenia dla nauczycieli średnich szkół ekonomicznych.
- Odbiłem staże w przedsiębiorstwach.
- Opracowałem kilka raportów dla praktyki, m.in. byłem:

- Konsultantem przy opracowaniu Strategii Zintegrowanego Rozwoju Obszarów Wiejskich dla gmin Kurzętnik i Grodziczno, luty-maj 2006.
- Konsultantem przy opracowaniu Strategii Zintegrowanego Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich, luty-maj 2006, ss. 170, <http://www.mazlgd9.webd.pl/ftpmazlgd9/Strategia%20Zintegr.%20Rozw.%20Gm..doc>
- Analitykiem i wykonawcą przy opracowaniu raportu: Badanie przedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne z podziałem na otwarty i chroniony rynek pracy oraz badanie przedsiębiorców sektora usług rynkowych nt. możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych. 2007, ss. 107. http://www.handikapplus.pl/_publikacje/raport_przedsiębiorcy.pdf

5.8. Nagrody i wyróżnienia

- Nagroda Rektora UWM w Olsztynie w formie stypendium przyznana za działalność naukową (lipiec-grudzień 2008).
- List wyróżniający otrzymany od Rektora Tavria State Agrotechnological University na Ukrainie Profesora Volodymyra Kurtcheva za współpracę naukową i pedagogiczną w 2013 roku.
- Nagroda indywidualna przyznana w 2013 r. przez Rektora WSES w Ostrołęce za działalność naukową.

WYKAZ PUBLIKACJI

1. Rozprawa doktorska

Wpływy wyposażenia majątkowego na wyniki ekonomiczne gospodarstw rolniczych.

PUBLIKACJE

A. Prace wykonane przed otrzymaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych

Oryginalne opublikowane prace twórcze

- 1.1. Łąguna M., **Bórawski P.**: *Dochodowość indywidualnych gospodarstw w Polsce północno – wschodniej*. Problemy Inżynierii Rolniczej, Warszawa 2000, s. 71-76. (udział 50% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu).
- 1.2. **Bórawski P.**: *Charakterystyka modeli zmechanizowanych gospodarstw o pow. 62 i 104 ha UR*. Problemy Inżynierii Rolniczej, Warszawa, . 2001. 97-104.
- 1.3. **Bórawski P.**, Brodziński Z.: *Zarządzanie majątkiem obrotowym w indywidualnych gospodarstwach rolnych na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego*. Biuletyn Naukowy nr 23. Wydaw. UWM Olsztyn, 2003, s. 5-13. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie).
- 1.4. Brodzińska K., **Bórawski P.**: *Organizacja gospodarstw o zróżnicowanej wartości majątku trwałego*. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu SERiA, Tom 5, z. 1, Szczecin, 2003. s. 7-11. (udział 50% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).

Pozostałe prace, artykuły konferencyjne

- 1.5. **Bórawski P.**: *Rozwój turystyki i rekreacji w regionie łomżyńskim jako istotny sposób zmniejszenia bezrobocia* (w:) Łąguna T. M. (red.) Strategia rozwoju turystyki i rekreacji w regionie łomżyńskim. Wydaw. UWM Olsztyn, 1999, s. 80-88.
- 1.6. **Bórawski P.**: *Ludność, zatrudnienie i bezrobocie w Regionie Łomżyńskim* (w:) Łąguna T. M. (red.) Uwarunkowania społeczno – ekonomiczne i kulturowe rozwoju turystyki i rekreacji w regionie łomżyńskim. Wydaw. UWM Olsztyn, 1999, s. 19-26.
- 1.7. **Bórawski P.**: *Zarządzanie jakością na rynku rolno-spożywczym* (w:) Łąguna M. (red.) Zarządzanie jakością. Wydaw. ART. Olsztyn, 1999, s. 81-86.
- 1.8. **Bórawski P.**: *Zarządzanie jakością w szkołach podstawowych i średnich* (w:) Łąguna M. (red.) Zarządzanie jakością usług. Wydaw. WSA Łomża, 2000, s. 30-37.
- 1.9. **Bórawski P.**: *Zarządzanie przedsiębiorstwem w warunkach konkurencji w świetle literatury* (w:) Zarządzanie przedsiębiorstwem w warunkach konkurencji, tom II. Wydaw. Wydziału Zarządzania i Administracji, UWM, Olsztyn, 2000, s. 61-66.
- 1.10. **Bórawski P.**, Beldycka-Bórawska A.: *Bezrobotny jako konsument* [w:] Łąguna M. (red.) Konsument, firma, rynek. Wydaw. Wydział Zarządzania UWM Olsztyn, 2002. s. 99-106. (udział ok. 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu).
- 1.11. **Bórawski P.**, Beldycka-Bórawska A.: *Production results of individual farms* [w:] Mickiewicz P. (red.) Use of local and regional factors in socio-economic activation of rural areas. Wydaw. University of Agriculture in Szczecin, Byelarusian State

 1

Agricultural Academy in Gorki, Warmia and Masuria University in Olsztyn, Tom 3, 2002, s. 49-52. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu).

B. Prace wykonane po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych

B.1. Oryginalne prace twórcze z zakresu ekonomiki i organizacji rolnictwa, wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich oraz marketingu w agrobiznesie

- 1.1. **Bórawski P.:** *Potrzeby inwestycyjne i wyposażenie w środki mechanizacji gospodarstw specjalizujących się w produkcji mleka.* Problemy Inżynierii Rolniczej nr. 45, 2004, s. 65-72.
- 1.2. **Bórawski P.:** *Polskie rolnictwo i ogrodnictwo w aspekcie integracji z Unią Europejską* [w:] Manteuffel Szoega H. (red.) Problemy Rolnictwa Światowego. Wydaw. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, t. XI, Warszawa, 2004, s. 33-42.
- 1.3. **Bórawski P.,** *Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich na przykładzie gminy Staroźreby.* ACTA Sci. Pol. – Oeconomia nr 3(2), Bydgoszcz, Kraków, Lublin, Olsztyn, Poznań, Siedlce, Szczecin, Warszawa, Wrocław, 2004, s. 37-46.
- 1.4. **Bórawski P., Beldycka-Bórawska A.:** *Gospodarowanie majątkiem obrotowym w rodzinnych gospodarstwach rolnych na przykładzie województwa podlaskiego.* Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu SERiA, tom VI, zeszyt 1, Szczecin, 2004, s. 33-39. (udział 50% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, inicjator badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.5. **Bórawski P., Beldycka-Bórawska A.:** *Wpływ majątku trwałego na wyniki ekonomiczne gospodarstw rolniczych.* Zagadnienia Doradztwa Rolniczego, z. 1, 2005, s. 43-52. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.6. **Bórawski P., Beldycka-Bórawska A.:** *Zarządzanie marketingowe w gospodarstwach rolnych specjalizujących się w produkcji mleka.* [w:] Adamowicz M. (red.) Efektywność Zarządzania Marketingowego. Prace Naukowe Katedry Polityki Agrarnej i Marketingu, SGGW, nr. 34, Warszawa, 2005, s. 437-442. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie).
- 1.7. **Bórawski P.:** *Wpływ wybranych czynników na sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych na przykładzie województwa podlaskiego.* Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych nr 503, Warszawa, 2005, s. 11-19.
- 1.8. **Bórawski P., Pawlewicz A.:** *Procesy modernizacyjne w gospodarstwach specjalizujących się w produkcji mleka w Polsce Północno-Wschodniej w aspekcie integracji z Unią Europejską.* Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Prace Wydziału Nauk Przyrodniczych, Seria B, Nr 57, s. 73-79, Bydgoszcz, 2005. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, synteza).
- 1.9. **Bórawski P., Gotkiewicz W.:** *Sylwetka społeczno-zawodowa przedsiębiorców wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego.* Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Prace Komisji Nauk Rolniczych i Biologicznych, Seria B nr 58, 2005, s. 64-69. (udział 60% a w szczególności wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu).
- 1.10. **Bórawski P.:** *Ocena rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego.* ACTA Sci. Pol. – Oeconomia 4 (2), Bydgoszcz, Kraków, Lublin, Olsztyn, Poznań, Siedlce, Szczecin, Warszawa, Wrocław, 2005, s. 5-15.
- 1.11. **Bórawski P.:** *Price decision determinants in enterprises on the basis of Warmia and Mazury Province.* Electronic Journal of Polish Agriculture Universities, Economics, Volume 8, Issue 3, 2005. www.ejpau.media.pl/volume8/issue3/art-26.html - 42k.

- 1.12. **Bórawski P.;** Beldycka-Bórawska A.: *Strategie cenowe przedsiębiorstw. Marketing i Rynek* nr 11, Warszawa, 2005, s. 23-27. (udział 60% a w szczególności inicjator tematyki, wkład w redakcję tekstu, synteza badań).
- 1.13. **Bórawski P.:** *Milk price volatility in Poland.* Electronic Journal of Polish Agricultural Universities, Economics, Volume 9, Issue 2, 2006. www.ejpau.media.pl/volume9/issue2/art-34.html - 49k
- 1.14. **Bórawski P.:** *Individual farm productivity based on the example of Warmia and Mazury province.* Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu SERiA, Warszawa-Poznań, Vol. VII, No. 6, 2006, p.25-22.
- 1.15. **Bórawski P.,** Pawlewicz A.: *Efektywność ekonomiczna indywidualnych gospodarstw rolnych w aspekcie zrównoważonego rozwoju na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego.* Zeszyty Naukowe Akademii Rolniczej we Wrocławiu nr 540, Rolnictwo LXXXVII, 2006, s. 91-97. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu).
- 1.16. **Bórawski P.,** Brodziński Z.: *Analiza finansowa sektora małych i średnich przedsiębiorstw na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.* ACTA Sci. Pol. – Oeconomia 5 (2). Bydgoszcz, Kraków, Lublin, Olsztyn, Poznań, Siedlce, Szczecin, Warszawa, Wrocław., 2006. s. 16-24. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.17. **Bórawski P.:** *Postawy i oczekiwania rolników indywidualnych po wejściu Polski do Unii Europejskiej.* Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych 514, 2006, s. 11-21.
- 1.18. **Bórawski P.:** *Aktywność właścicieli gospodarstw rolnych w zakresie pozyskiwania i wydatkowania środków finansowych pochodzących z dopłat bezpośrednich Unii Europejskiej.* Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych 514, 2006, s. 23-32.
- 1.19. **Bórawski P.:** *Procesy dostosowawcze gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej.* Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych 514, 2006, s. 33-43.
- 1.20. **Lewczuk A., Bórawski P.:** *Sylwetka zawodowa i społeczna właścicieli gospodarstw rozwojowych w rolnictwie północnej Polski.* Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych 514, 2006, s. 205-217. (udział 40% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.21. **Bórawski P.,** Brodzińska K.: *Turystyka wiejska w Polsce – ocena tendencji rozwoju na podstawie wybranych cech.* [w:] Urban S. (red.) Agrobiznes 2006 Konkurencja w agrobiznesie – jej uwarunkowania i następstwa. Prace Naukowe AE im. Oskara Langego we Wrocławiu, nr 1118, tom 1, 2006, s. 110-115. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, prezentacja na konferencji).
- 1.22. **Bórawski P.:** *Eco-tourism Development in Poland (the example of eco-tourism farms belonging to ECEAT Poland).* Polish Journal of Environmental Studies Vol. 15, No 5C (IF), 2006, p.83-85.
- 1.23. **Gotkiewicz W., Bórawski P.:** *Ocena poziomu innowacyjności firm agrobiznesu na obszarach wiejskich zachodniej i wschodniej Polski.* Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych 514, 2006, s. 155-167. (udział 40% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.24. **Bórawski P.** *Food safety in Poland in the aspects of European Union integration* [w:] Manteuffel Szoega H. (red.) Problems of World Agriculture. Volume XIV Warszawa, 2006, s. 7-14.
- 1.25. **Bórawski P.:** *Działania w zakresie produktu w przedsiębiorstwie.* Marketing i Rynek nr 8, Warszawa, 2006, s. 25-29.

- 1.26. **Bórawski P.:** *Promocja przedsiębiorstw województwa warmińsko-mazurskiego*. *Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa* 1(684). Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemysle „ORGMASZ”, Warszawa, 2007, s. 47-53.
- 1.27. **Bórawski P.:** *Ocena zatrudnienia i motywacji pracowników w przedsiębiorstwie*. *Współczesne Zarządzanie* (Kwartalnik Środowisk Naukowych i Liderów Biznesu) nr 2, 2007, s. 134-143.
- 1.28. Beldycka-Bórawska A., **Bórawski P.** *Polityka cenowa małych i średnich przedsiębiorstw na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego*. *Acta Sci. Pol. Oeconomia* nr 6(2), Bydgoszcz, Kraków, Lublin, Olsztyn, Poznań, Siedlce, Szczecin, Warszawa, Wrocław, 2007, s. 5-14. (udział 50% a w szczególności wkład w opracowanie wyliczeń, materiałów i redakcję tekstu).
- 1.29. **Bórawski P.** *Działania promocyjne przedsiębiorstw w świetle przeprowadzonych badań*. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego* 473. *Marketing przyszłości Trendy. Strategie. Instrumenty. W kierunku zintegrowanej komunikacji marketingowej*. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Ekonomiczne Problemy Usług* nr 12 Tom I, Szczecin 2007, s. 40-47.
- 1.30. **Bórawski P.:** *Turystyka wiejska jako czynnik aktywizacji gospodarczej obszarów wiejskich o zrównoważonym rozwoju w województwie warmińsko-mazurskim*. *Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis Oeconomia* 254 (47), 2007, s. 9-16.
- 1.31. **Bórawski P.**, Kwiatkowski J.: *Zmienność cen na rynku żywności drobiowego*. [w:] Borkowski B. (red.) *Metody ilościowe w badaniach ekonomicznych* Nr. VIII, Wydawnictwo SGGW, 2007, s. 103-112 (udział 50% a w szczególności zebranie danych do analizy, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu, prezentacja na konferencji).
- 1.32. **Bórawski P.:** *Relacje cenowe środków do produkcji w rolnictwie i produktów rolnych w Polsce w aspekcie integracji z Unią Europejską* [w:] Manteuffel Szoego H. (red.) *Problemy Rolnictwa Światowego* t. XVII, Warszawa, 2007, s. 33-42.
- 1.33. **Bórawski P.:** *Stan i kierunki rozwoju turystyki w województwie warmińsko-mazurskim* [w:] Adamowicz M. (red.) *Produkty Marketingowe w Rozwoju Lokalnym i Regionalnym*. *Prace Katedry Polityki Agrarnej i Marketingu* nr 41. Wydaw. SGGW, Warszawa, 2007, s. 59-66.
- 1.34. **Bórawski P.:** *Doradztwo i konsulting jako czynniki rozwoju agrobiznesu na obszarach wiejskich środkowej Polski*. *Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych* nr 521, Warszawa, 2007, s. 11-22.
- 1.35. **Bórawski P.**, Brodzińska K.: *Determinanty rozwoju przedsiębiorstw w województwie warmińsko-mazurskim*. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego* nr 471. *Ekonomiczne Problemy Usług* nr 11, tom 2, Szczecin, 2007, s. 79-87 (udział 50% a w szczególności wkład w realizację badań oraz redakcję tekstu).
- 1.36. **Bórawski P.:** *Problemy funkcjonowania i rozwoju firm agrobiznesu na obszarach wiejskich środkowej Polski*. *Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych* nr 521, Warszawa, 2007, s. 23-39.
- 1.37. Gotkiewicz W., **Bórawski P.:** *Sylwetka zawodowa i społeczna przedsiębiorców w agrobiznesie na obszarach wiejskich środkowej Polski*. *Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych* nr 521, Warszawa, 2007, s. 103-115. (udział 50% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.38. **Bórawski P.:** *Opportunities and threats to small and medium-sized enterprises (SME) development in the voivodeship of Warmia and Mazury*. *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu (SERiA)*, tom IX, zeszyt 3, Warszawa-Poznań-Kraków, 2007, s. 34-38.
- 1.39. **Bórawski P.:** *Ocena składników bilansu majątkowego przedsiębiorstw na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego*. *Zeszyty Naukowe SGGW seria Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej* 64, Warszawa, 2008, s. 215-225.

- 1.40. **Bórawski P.**, *Wielkość ekonomiczna jako czynnik różnicujący wyniki produkcyjne i ekonomiczne gospodarstw rolnych w regionie Pomorza i Mazur*. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie seria Ekonomia i Organizacja Gospodarki Żywnościowej nr 67, Warszawa, 2008, s. 45-55.
- 1.41. **Bórawski P.**, *Analiza wyników finansowych przedsiębiorstw rejonu warmińsko-mazurskiego w latach 2000-2006* (w:) Wrzosek S. (red.) Współczesne problemy analizy ekonomicznej przedsiębiorstwa. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (Akademii Ekonomicznej) nr 9 (1209), Wrocław, 2008, s. 35-40.
- 1.42. **Bórawski P.**: *Ecological farm development in Poland*. Acta Scientiarum Polonorum – seria Oeconomia 7(1), Warszawa, 2008, s. 15-24.
- 1.43. **Bórawski P.**, Lewczuk A. *Zróżnicowanie wyników ekonomicznych gospodarstw rolnych w zależności od potencjału konkurencyjnego a zwłaszcza ziemi*. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu SERiA, Tom X, Zeszyt 3, Warszawa, Poznań, Lublin, 2008, s. 47-51. (udział 70% opracowanie koncepcji badań, udział w opracowaniu materiałów, redakcja tekstu).
- 1.44. **Bórawski P.**, *Analiza wskaźników płynności i zadłużenia indywidualnych gospodarstw rolnych*. Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Problemy Rolnictwa Światowego Tom 4 (XIX), SGGW, Warszawa, 2008, s. 75-82.
- 1.45. **Bórawski P.**: *Ocena powiązań przedsiębiorstw z rynkiem na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego*. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce nr 6, Ostrołęka, 2008, s. 35-40.
- 1.46. **Bórawski P.**, Lewczuk A. *Innowacyjność małych i średnich firm agrobiznesu na obszarach wiejskich w środkowej Polsce* (w:) Adamowicz M. (red.). Innowacje i innowacyjność w sektorze agrobiznesu. Tom II. Wydaw. SGGW, Warszawa, 2008, s. 273-282. (udział 50% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.47. **Bórawski P.**: *Działania w zakresie dystrybucji w przedsiębiorstwie w świetle przeprowadzonych badań*. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce nr 6, Ostrołęka, 2008, s. 29-33.
- 1.48. **Bórawski P.** *Dodatkowe i alternatywne źródła dochodów gospodarstw rolnych jako czynnik rozwoju obszarów wiejskich*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego 530 Ekonomiczne Problemy Usług 31. Szczecin, 2009, s. 20-26.
- 1.49. **Bórawski P.** Lewczuk A., *Wykorzystanie modeli logitowych do oceny dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych*. Journal of Agribusiness and Rural Development 3(13), 2009, s. 33-39. (udział 90% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.50. **Bórawski P.** *Prognozowanie dochodów gospodarstw rolnych z wykorzystaniem modelu ARMA*. Roczniki Naukowe SERiA. Tom IX, zeszyt 1, Warszawa, 2009, 2009, s. 48-53.
- 1.51. **Bórawski P.**, Grygiryev S. N. *Ziemia i kierunek produkcji jako czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów*. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Problemy Rolnictwa Światowego Tom 8 (XXIII), Warszawa, 2009, s. 17-23. (udział 70% opracowaniu koncepcji badań, udział w opracowaniu materiałów, redakcja tekstu).
- 1.52. **Bórawski P.**, *Pozarolnicza działalność gospodarcza na obszarach wiejskich jako dodatkowe źródło dochodu rodzin rolniczych*. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Ekonomia i Organizacja Gospodarki Żywnościowej nr 75, s. 15-22.
- 1.53. **Bórawski P.** *Wykorzystanie modelu Du Ponta do oceny rentowności gospodarstw pozyskujących alternatywne źródła dochodów*. Acta Scientiarum Polonorum – seria Oeconomia 8(1), Warszawa, 2009, s. 5-12.

- 1.54. **Bórawski P.** *Wspólna Polityka Rolna UE i jej wpływ na sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość rolną w Polsce.* Prace Naukowe SGGW w Warszawie nr 49. Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej, Warszawa, 2009, s 189-195.
- 1.55. **Bórawski P., Lewczuk A.** *Innowacyjność i źródła sukcesu w rozwoju przedsiębiorstw agrobiznesu na obszarach wiejskich w Polsce.* Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego 540, Ekonomiczne Problemy Usług 34, Szczecin, 2009, s 163-171. (udział 50% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.56. **Bórawski P.** *Konkurencyjność gospodarstw rolnych posiadających alternatywne dochody rolnicze.* 2010. Roczniki Naukowe SERiA, tom XII | zeszyt 3, 2010, s.33-36.
- 1.57. **Bórawski P.** *Wykorzystanie teorii lokalizacji Johanna Heinricha von Thüнена do oceny efektywności gospodarstw z alternatywnymi dochodami.* Roczniki Nauk Rolniczych, SERIA G, (ekonomika rolnictwa) T. 97, z. 2, 2010, s. 176-182.
- 1.58. **Bórawski P.** *Finansowanie działań umożliwiających pozyskiwanie alternatywnych źródeł dochodów przez właścicieli gospodarstw.* Acta Scientiarum Polonorum Oeconomia 9(3), 2010, s. 25-34.
- 1.59. **Bórawski P.** *Wykształcenie rolników a sytuacja ekonomiczna gospodarstw posiadających alternatywne dochody.* Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Problemy Rolnictwa Światowego Tom X, z. XXV, 2010, s.5-11.
- 1.60. **Bórawski P.** *PROW jako źródło środków finansowych umożliwiających rozwój obszarów wiejskich.* Zeszyty Naukowe SGGW - Ekonomia i Organizacja Gospodarki Żywnościowej nr 85 (2010), str. 35-42.
- 1.61. **Bórawski P., Lewczuk A., Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości w agrobiznesie właścicieli indywidualnych gospodarstw rolnych. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego 585. Ekonomiczne Problemy Usług 50, Szczecin 2010, s. 91-99. (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).**
- 1.62. **Bórawski P., Lewczuk A.** *Rozwój przedsiębiorczości w agrobiznesie na obszarach wiejskich.* Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce 8, 2010, s. 55-60. (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.63. **Brodziński Z., Bórawski P.** *Uwarunkowania wdrażania strategii rozwoju obszaru rybackiego na przykładzie LGR „Wielkie Jeziora Mazurskie”.* Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce nr 8, 2010, s. 45-53. (udział 40% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.64. **Bórawski P., Machałek N.** *Innowacyjność przedsiębiorstw prowadzonych przez rolników w praktyce i teorii ekonomii.* Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 638 Ekonomiczne Problemy Usług nr 63, 2011, s. 381-389. (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.65. **Bórawski P., Jagiełło M.** *Alternatywne źródła dochodów gospodarstw specjalizujących się w chowie kóz.* Roczniki Naukowe SERiA Tom XIII, z. 1, 2011, s. 45-49. (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.66. **Bórawski P.** *Zróżnicowanie kosztów gospodarstw rolnych w zależności od wielkości ekonomicznej.* Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 182, 2011, s. 46-53.
- 1.67. **Bórawski P., Wszeborowska M.** *Rozwój alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.* Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce nr 9, 2011, S. 33-40. (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).

- 1.68. **Bórawski P.**, *Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju gospodarstw agroturystycznych na przykładzie badań własnych. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 231, 2011, s. 140-149.*
- 1.69. **Bórawski P.**, Dunn J.W., *The role of institution and extension in enterprises development in rural areas in Poland. Acta Scientiarum Polonorum Oeconomia 11(2), 2012, s. 5-18.* (udział 90% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.70. **Bórawski P.** *Ocena wykorzystania zasobów pracy w gospodarstwach z alternatywnymi źródłami dochodów. Roczniki Naukowe SERiA, Tom XIV, zeszyt 1, 2012, s. 67-71.*
- 1.71. **Bórawski P.**, Dunn J.W. *Evaluation of the technical efficiency of dairy farms using the DEA method. Zeszyty Naukowe OTN w Ostrołęce XXVI, Ostrołęka 2012, s. 29-39.* (udział 70% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.72. **Bórawski P.**, Gotkiewicz W. *Rola integracji europejskiej i Wspólnej Polityki Rolnej w rozwoju gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie Polityki Europejskie, Finanse i Marketing 8(57), Warszawa 2012, s. 82-93.* (udział 90% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.73. Gotkiewicz W., **Bórawski P.**, Stefańska D. *Funkcjonowanie gospodarstw rolnych uczestniczących w programie rolnośrodowiskowym na przykładzie powiatu mławskiego. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie Polityki Europejskie, Finanse i Marketing 8(57), Warszawa 2012, s. 159-173.* (udział 30% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.74. Dunn J.W., **Bórawski P.**: *The effect of the 2012 U.S. drought on global grain markets: a measure of globalization. Zeszyty Naukowe WSES w Ostrołęce nr 10, 2012, s. 129-133.* (udział 10% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.75. Pawlewicz A., **Bórawski P.**: *Realizacja programu rolno środowiskowego w Polsce. Roczniki naukowe SERiA Tom XV, 2013, z. 3, s. 271-276.* (udział 30% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).

Artykuły opublikowane zagranicą:

- 1.76. **Bórawski P.**: *Economic results of farms conducting accountancy in Poland (on the basis of FADN). Economic Science for Rural Development No 13, Latvia University of Agriculture Jelgava, Łotwa, 2007, p. 20-25.*
- 1.77. **Bórawski P.**, Brodziński Z., 2007. *The possibilities of improving the quality of life of Polish rural inhabitants based on public statistics. "L'après développement durable :Espaces, nature, culture et qualité" 19-20-21-22 Septembre 2007 à l'université Paris-Sorbonne (Paris IV), Francja (plyta CD).* (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.78. **Bórawski P.** *Grain price volatility in Poland and its relationship with European Integration. ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ) No 3, Melitopol, Ukraina, 2009, s. 22-34.*
- 1.79. Grygiryev S. N., **Bórawski P.** *ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ НА БАЗІ АГРАРНИХ ВНЗ. ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ) No 5, Melitopol, Ukraina, 2009, s. 218-224.* (udział 30% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.80. **Bórawski P.**, Obrębski M. *Entrepreneurial activity of rural population in the process of alternative incomes achieving. ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ) No 2 (14), Melitopol,*

- Ukraina, 2011, s. 7-14. (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 1.81. **Bórawski P.**, Bravo P. M., Jiménez F. M., Díaz C. J. *Development of rural areas in Spain based on the example of Castilla La Mancha Region*. ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ) No 3 (19), Melitopol, Ukraina, 2012, s. 7-16. (udział 40% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
 - 1.82. **Bórawski P.**, Dunn J. W. *Development of enterprises in rural areas in Poland*. Socio-Economic Research Bulletin Issue 3(46), Odessa, 2013, p. 22-30 (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
 - 1.83. **Bórawski P.** *Pozycja i znaczenie polskiego rolnictwa w teorii ekonomii oraz na Jednolitym Rynku Unii Europejskiej*. Univeristy of Hradec Kralove. Faculty of Informatics and Management, Czechy 2013, s. 53-58.
 - 1.84. Brodziński Z., **Bórawski P.** *Regional factors affecting the development of rural areas and agriculture in the new budget perspective 2013-2020*. ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ) No 10, Melitopol, Ukraina, 2013, No 1 (21), Tom 3, Ukraina, p. 7-15. (udział 30% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
 - 1.85. **Bórawski P.**, Żuchowski I., Pomianek I., Dunn J. W., Moore H., L., 2013: *Tasks, Evolution and Problems of Extension Development in Poland*. Journal of US-China Public Administration, USA. May 2013, Vol. 10, No. 5, 507-513 (udział 60% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).

3. Podręczniki, skrypty, monografie i rozdziały w monografiach:

- 3.1. Brodziński Z., Pawlewicz A., Kowalski A., **Bórawski P.** *Program zrównoważonego rozwoju powiatu giżyckiego* [w:] Brodziński Z. (red.) Uwarunkowania i możliwości rozwoju powiatu giżyckiego. Wydaw. Centrum Rozwoju Obszarów Wiejskich UWM, Olsztyn, 2003, s. 164-208. (udział 20% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu) (rozdział w monografii).
- 3.2. **Bórawski P.**, Kwiatkowski J.: *The impact of European Union integration on volatility of Polish agriculture commodity price* (w:) Welfe W., Welfe A (red.) Macromodels 2006. Wydawnictwo ABSOLWENT, Łódź, 2007, s. 103-120. (udział 50% w tym szczególnie w redakcję tekstu i analizy) (rozdział w monografii).
- 3.3. **Bórawski P.** *Ocena oferty produktów w przedsiębiorstwach województwa warmińsko-mazurskiego* (w:) Figiel Sz. (red.) Marketing w gospodarce opartej na wiedzy. Wydaw. UWM OLSZTYN, 2007, s. 303-314. (rozdział w monografii).
- 3.4. **Bórawski P.**, Żuchowski I. *Podstawy metod wyceny przedsiębiorstw*. Wydaw. Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce, 2009, ss. 1-109. (Udział 60 % a w szczególności wkład w redakcję tekstu i opracowanie oraz ustosunkowanie się do recenzji), (skrypt).
- 3.5. Lewczuk A, **Bórawski P.**, *Rola doradztwa w pokonywaniu barier i wykorzystywaniu szans w rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w Polsce*. (w:) Zawisza S. (red.) Rozwój przedsiębiorczości i zespołowej działalności gospodarczej w rolnictwie w świetle integracji z Unią europejską. Wydawnictwo Uczelniane Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 2009, s. 25-37. (udział 40%, a w szczególności wkład w redakcję tekstu) (rozdział w monografii).
- 3.6. **Bórawski P.** (red.). *Multifunctional development of rural areas*. Wydaw. Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce, Ostrołęka 2012.
 - 3.6.1. **Bórawski P.**, Gotkiewicz W. *Factors contributing to the multifunctional development of rural areas in the opinion of farmers with alternative sources of income*. Wydaw. Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce, Ostrołęka 2012, s. 13-22. (udział 90% opracowanie koncepcji badań, udział w opracowaniu materiałów, redakcja tekstu).

- 3.6.2. **Bórawski P.**, Pawlewicz A. *Evaluation of farms with alternative sources of income*. Wydaw. Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce, Ostrołęka 2012, s. 35-42. (Udział 70% opracowanie koncepcji badań, udział w opracowaniu materiałów, redakcja tekstu).
- 3.7. **Bórawski P.**, *Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw rolniczych uzyskujących dochody z działalności alternatywnych i komplementarnych*. Wydaw. UWM 2013, ss. 289 (rozprawa habilitacyjna).

4. Pozostałe publikacje naukowe

- 4.1. **Bórawski P.**, Brodziński Z.: *Analiza sytuacji finansowej gospodarstw rolnych prowadzonych przez młodych rolników na przykładzie powiatu brodnickiego*. [w:] Mickiewicz A. (red.) *Osiągnięcia transgranicznej współpracy polsko-niemieckiej w społeczno-gospodarczej aktywizacji obszarów przygranicznych*. Wydaw. Wydziału Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Żywnościowej Akademii Rolniczej w Szczecinie, Tom 2, 2003, s. 627-633. (udział 60% a w szczególności opracowanie merytorycznej koncepcji badań, wkład w opracowanie materiałów i redakcję tekstu).
- 4.2. **Bórawski P.**: *Pozycja społeczno-zawodowa przedsiębiorców z województwa warmińsko-mazurskiego*. [w:] Kowalkowski A., Popiołek R. (red.) *Konsument i Firma w dobie Internetu*, Wydaw. Wydziału Nauk Ekonomicznych UWM Olsztyn, 2006, s. 5-12.
- 4.3. **Bórawski P.**: *Innowacyjność przedsiębiorstw województwa warmińsko-mazurskiego* [w:] Urbańczyk E. (red.) *Uwarunkowania wzrostu wartości przedsiębiorstwa*. Wydaw. Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, 2007, s. 27-34.
- 4.4. **Bórawski P.**, Lewczuk A.: *The possibilities of economic and social development of Polish agriculture based on the example of public statistics* (w:) Mickiewicz P., Mickiewicz B. (red.) *Sustainable development EU supporting tools for agriculture and rural areas for 2007-2013*. Wydaw. Wydziału Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Żywnościowej AR w Szczecinie, Szczecin, 2008, s. 15-20. (udział 50% w tym szczególnie w redakcję tekstu i analizy).
- 4.5. **Bórawski P.**, Żuchowski I.: *Determinanty innowacyjności wybranych przedsiębiorstw z województwa warmińsko-mazurskiego* (w:) Birski A. (red.) *Innowacyjność, jakość, przedsiębiorczość – szansą konkurencyjności*. Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, 2008, s. 19-24 (udział 50% a w szczególności zestawienie obliczeń, wkład w redakcję tekstu, tłumaczenie streszczeń).
- 4.6. **Bórawski P.**, Brodziński Z., Ciecisko A.: *Możliwości wykorzystania technik satelitarnych w rolnictwie*. *Więś Jutra* 8-9, 2008, s.29-32 (udział 40%, w tym wkład w redakcję tekstu)
- 4.7. **Bórawski P.** *Efektywność gospodarstw rolnych zajmujących się chowem strusi i danieli*. (w:) Juchniewicz M (red.) *Konkurencyjność przedsiębiorstw - ujęcie mezoekonomiczne*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn, 2009, s. 235-239.
- 4.8. **Bórawski P.** *Światowe tendencje w rozwoju alternatywnych dochodów gospodarstw rolnych*. (w:) Mickiewicz A., Mickiewicz P. (red.) *Zrównowazony rozwój lokalny warunki rozwoju regionalnego i lokalnego*. Wydaw. Stowarzyszenie Naukowe – Instytut Gospodarki i Rynku, 2010, s. 7-12.
- 4.9. **Bórawski P.**, Beldycka-Bórawska A., *Źródła innowacji przedsiębiorstw w regionach bogatych w kulturę* (w:) Parszewski K.K., Żuchowski I. (red.) *Innowacyjność, a kultura w gospodarce opartej na wiedzy*. Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika w Ostrołęce, Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce 2010, s. 29-35.

4.10. Bórawski P. *Czynniki konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw województwa warmińsko-mazurskiego* (w:) Czakon W., Komańda M. (red.). *Interdyscyplinarność w naukach o zarządzaniu. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, Katowice 2011, str. 39-46.

Wykaz (zestawienie liczbowe osiągnięć w pracy naukowo-badawczej)

Rodzaj publikacji	Przed uzyskaniem stopnia doktora		Po uzyskaniu stopnia doktora		Łącznie
	autor	współautor	autor	współautor	
1. Oryginalne opublikowane prace twórcze	1	3	45	36	85
2. Podręczniki i skrypty	-	-	1	1	2
3. Inne publikacje	5	2	5	5	17
4. Ekspertyzy, projekty	-	1	2	10	13
RAZEM	6	6	53	51	117

5. WAŻNIEJSZE EKSPERTYZY

- Konsultant przy opracowaniu Strategii Zintegrowanego Rozwoju Obszarów Wiejskich dla gmin Kurzętnik i Grodziczno, luty-maj 2006.
- Konsultant przy opracowaniu Strategii Zintegrowanego Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich, luty-maj 2006, ss. 170, <http://www.mazlgd9.webd.pl/ftpmazlgd9/Strategia%20Zintegr.%20Rozw.%20Gm..doc>
- Analityk i wykonawca przy opracowaniu raportu: Badanie przedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne z podziałem na otwarty i chroniony rynek pracy oraz badanie przedsiębiorców sektora usług rynkowych nt. możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych. 2007, ss. 107. http://www.handikapplus.pl/publikacje/raport_przedsiębiorcy.pdf

Piotr Bórawski

Załącznik nr IV. Dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz informacja o współpracy międzynarodowej dr inż. Piotra Bórawskiego

A) Uczestnictwo w projektach i programach międzynarodowych, europejskich i krajowych

L.p.	Nazwa programu i organu finansującego jego realizację	Okres trwania projektu	Tytuł projektu	Charakter uczestnictwa habilitanta
1.	Projekt KBN 5P06E01216, na którym oparto pracę doktorską pt. „Wpływ wyposażenia majątkowego na wyniki ekonomiczne gospodarstw rolniczych”, kierownik prof. Zdzisław Wójcicki	1999-2001	<i>Metody badań i ocena przemian w rozwojowych gospodarstwach rolniczych</i>	Wykonawca (ankietyzacja, opracowanie naukowe, publikacje naukowe, koncepcja pracy doktorskiej).
2.	Projekt badawczy nr PAOW-BI-PRL-8/03.	2002-2003	<i>Planowanie rozwoju lokalnego w powiecie giżyckim, węgorszewskim i olsztyńskim</i>	Wykonawca
3.	Projekt badawczy KBN P06R10724, kierownik dr inż. Katarzyna Brodzińska	2003-2006	<i>Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczej i innowacyjnej aktywności kobiet w sektorze agrobiznesu, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa</i>	Wykonawca (ankietyzacja, badania, synteza, publikacja).
4.	Udział w projekcie realizowanym przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	4.05.2006-2.06.2006	<i>Regionalny transfer wiedzy UWM – staże pracowników i absolwentów w firmach</i>	Staż w przedsiębiorstwie FARMTEC ABCH Sp. z o.o.
5.	Projekt badawczy 3P06 R 06425, kierownik projektu Prof. dr hab. Aleksander Lewczuk	15.11.2003-14.11.2006	<i>Specyfika i uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości w rolnictwie i jego otoczeniu w oparciu o niekonwencjonalne kierunki wykorzystania zasobów gospodarstwa a zwłaszcza ziemi</i>	Wykonawca (ankietyzacja, publikacje, naukowe opracowanie, analiza danych).

6.	Projekt badawczy administrowany przez European GNSS Supervisory Authority (GSA) ze środków finansowanych z 6 Programu Ramowego Komisji Unii Europejskiej	2008	FieldFact	Wykonawca (badania, udział w konferencji, publikacja)
7.	Udział w programie ERASMUS	20-25.09.2009	ERASMUS	Staż na Uniwersytecie Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii
8.	Udział w programie realizowanym przez UWM w Olsztynie	8.02.2010-30.04.2010	Komercjalizacja wyników badań oraz kreowanie postaw przedsiębiorczych przez UWM w Olsztynie poprzez staże, szkolenia i działania uświadamiające z zakresu przedsiębiorczości akademickiej	Staż w przedsiębiorstwie „ZB” Centrum Szkoleniowo-Doradcze
9.	Udział w programie ERASMUS	20-26.09.2010	ERASMUS	Staż na Uniwersytecie Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii
10.	Wykonawca w temacie badawczym statutowym	2008-2011	Uwarunkowania i możliwości rozwoju dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodu na obszarach wiejskich	Udział w projekcie, analiza danych, synteza badań, udział w przygotowaniu sprawozdania
11.	Kierownik projektu habilitacyjnego NNI 12 386240	2011-2012	Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów ze szczególnym uwzględnieniem zasobów ziemi	Wykonanie całości projektu habilitacyjnego, przygotowanie projektu, organizacja badań, sprawozdanie, rozprawa habilitacyjna
12.	Udział w temacie statutowym	2012-2016	Uwarunkowania zrównoważonego rozwoju	Przygotowanie części metodyki, organizacja

			obszarów wiejskich w północno-wschodniej Polsce			badania, udział w konferencjach naukowych, publikacje
13.	Udział w Penn State-Poland Agricultural Cooperation Program, Agricultural Economics and Business Teaching and Research Program	27.08.2012-9.09.2012	<i>Agricultural Economics and Business Teaching and Research Program na Pennsylvania State University</i>			Udział w wykładach, prowadzenie seminarium pt „The evolution of Polish Agriculture In the years 1993-2010” oraz ćwiczeń pt. „Who gets the job?” z Senior Agribusiness Management students na Pennsylvania State University
14.	Udział w projekcie finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Spotecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w dniach	28.01.2013-17.02.2013	<i>ProEdu</i>			Udział w wykładach i ćwiczeniach, prowadzenie seminariów na Pennsylvania State University w USA
15.	Udział w Programie ERASMUS	23.09.2013-30.09.2013	<i>Erasmus</i>			Staż na Slovak University of Agriculture in Nitra
16.	Kapitał Ludzki, Narodowa Strategia Spójności – Europejski Fundusz Spoleczny, Człowiek Najlepsz Inwestycja. POKL.08.02.01-14-005/12/POKL	01.08.2013-01.12.2013	<i>Projekt „Staż dla pracowników naukowych na Mazowszu” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego</i>			Staż w przedsiębiorstwie LCE Logos Centrum Edukacyjne Jan Romańczuk Tomasz Wysocki s.c. W ramach stażu będzie wykonana przez Stazystę innowacyjna koncepcja kampanii mającej na celu wdrożenia instrumentów marketingu społecznego w przedsiębiorstwie. Projekt innowacyjny ma na celu zbudowanie świadomości społecznej i ukształtowanie wizerunku przedsiębiorstwa na regionalnym rynku. Innowacyjny projekt to opis działań, wykorzystanych narzędzi oraz opis wdrożenia i realizacji kampanii marketingowej.

B) Aktywny udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych :

L.p.	Autor/ autorzy	Rok	Tytuł referatu	Nazwa konferencji	Miejsce odbycia
------	----------------	-----	----------------	-------------------	-----------------

	referatu	wygoszenia			konferencji
1.	Piotr Bórawski	16 stycznia 2004	Zarządzanie marketingowe w gospodarstwach rolnych specjalizujących się w produkcji mleka.	Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Efektywność zarządzania marketingowego”	SGGW Warszawa
2.	Piotr Bórawski	Kwiecień 2006	<i>Eco-tourism Development in Poland (the example of eco-tourism farms belonging to ECEAT Poland)</i>	Interdisciplinary Co-operation for the sustainable Development of historical Cities and Protected Areas. Perspective of Sound Tourism	AGH Kraków
3.	Piotr Bórawski Katarzyna Brodzińska	4-6 lipca 2006	<i>Turystyka wiejska w Polsce – Ocena tendencji rozwoju na podstawie wybranych cech</i>	Konkurencja w agrobiznesie – jej uwarunkowania i następstwa”	UE Wrocław
4.	Piotr Bórawski	20 czerwca 2006	Pozycja społeczno-zawodowa przedsiębiorców z województwa warmińsko-mazurskiego	Konsument i firma w dobie internetu	UWM Olsztynie
5.	Piotr Bórawski	25-26 kwietnia 2007	<i>Ocena zatrudnienia i motywacji w przedsiębiorstwie</i>	Nauki o zarządzaniu w Polsce. Stan obecny i perspektywy	UJ Kraków
6.	Piotr Bórawski, Jacek Kwiatkowski	28-29 czerwca 2007	<i>Zmienność cen na rynku żywności drobiowego</i>	Metody ilościowe w badaniach ekonomicznych	SGGW Warszawa
7.	Piotr Bórawski	6-8 września 2007	<i>Ocena produktów w przedsiębiorstwach województwa warmińsko-mazurskiego</i>	Konsument-Przedsiębiorstwo-Rynek	UWM Olsztynie
8.	Piotr Bórawski	16 listopada 2007	<i>Relacje cenowe środków do produkcji dla rolnictwa i produktów rolnych w Polsce w aspekcie integracji z Unią Europejską</i>	Rolnictwo i gospodarka żywnościowa w ramach Unii Europejskiej	SGGW Warszawa
9.	Jacek Kwiatkowski, Piotr	29 listopada-2 grudnia 2006	<i>The impact of European Integration on</i>	MACROMODELS	Uniwersytet Łódzki

	Bórawski		<i>volatility of Polish Agriculture Commodity Prices</i>			
10.	Piotr Bórawski	5-6 września 2008	Zarządzanie personelem w przedsiębiorstwie	Konsument-Przedsiębiorstwo-Rynek	UWM Olsztynie	w
11.	Piotr Bórawski	6 czerwca 2008	Wielkość ekonomiczna jako czynnik różnicujący wyniki produkcyjne i ekonomiczne gospodarstw rolnych w rejonie Pomorza i Mazur	Uwarunkowania rozwoju polskiego rolnictwa	SGGW Warszawa	w
12.	Piotr Bórawski	10-11 kwietnia 2008	Ocena składników bilansu majątkowego przedsiębiorstw na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego	Zarządzanie finansami w jednostkach gospodarczych i budżetowych	SGGW Warszawa	w
13.	Piotr Bórawski	Wrzesień 2008	Działania w zakresie dystrybucji w przedsiębiorstwie	Paradygmaty w naukach o zarządzaniu	WSES Ostrołęce	w
14.	Piotr Bórawski, Sergiy N. Grygoryev	16 listopada 2009	Ziemia i kierunek produkcji jako czynniki różnicujące efektywność gospodarstw pozyskujących alternatywne źródła dochodów	Rolnictwo i gospodarka żywnościowa w ramach Unii Europejskiej	SGGW Warszawa	w
15.	Piotr Bórawski	Wrzesień 2009	Prognozowanie dochodów gospodarstw rolnych z wykorzystaniem modelu ARMA	XVI Kongresie SERiA	UWM Olsztynie	w
16.	Piotr Bórawski	8-10 lipca 2009	Wykorzystanie modeli logitowych do oceny dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodów	Ekonomika i organizacja rolnictwa w teorii i praktyce	Uniwersytet Przyrodniczy Wrocławiu	we
17.	Piotr Bórawski	13-15 czerwca 2009	Ziemia jako czynnik różnicujący	XIV Warsztaty Młodych Ekonomistów Rolnych	Krasnobród	

18.	Piotr Bórawski	21 kwietnia 2009	<i>efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów</i>	<i>Wykorzystanie teorii lokalizacji Johanna Heinricha von Thüna do oceny efektywności gospodarstw z alternatywnymi dochodami</i>	Badania w naukach ekonomicznych i rozwój kadr-problemy merytoryczne, metodologiczne oraz formalno-prawne	SGGW Warszawie	w
19.	Piotr Bórawski	2010	<i>PROW jako źródło środków finansowych umożliwiających rozwój obszarów wiejskich</i>	<i>PROW jako źródło środków finansowych umożliwiających rozwój obszarów wiejskich</i>	Kierunki rozwoju polskiego rolnictwa	SGGW Warszawie	w
20.	Piotr Bórawski	14-16.06.2010	<i>Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów</i>	<i>Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne źródła dochodów</i>	XV Warsztaty Młodych Ekonomistów Rolnych	Zamość	
21.	Piotr Bórawski	Wrzesień 2010	<i>Konkurencyjność gospodarstw rolnych posiadających alternatywne dochody rolnicze</i>	<i>Konkurencyjność gospodarstw rolnych posiadających alternatywne dochody rolnicze</i>	XVII Kongresie SERiA	Szczecini- Świnoujście	
22.	Piotr Bórawski, Aneta Bedycka- Bórawska	14 listopad 2010	<i>Źródła innowacji przedsiębiorstw w regionach bogatych w kulturę</i>	<i>Źródła innowacji przedsiębiorstw w regionach bogatych w kulturę</i>	Innowacyjność a kultura w gospodarce opartej na wiedzy	WSES Ostrołęce	w
23.	Piotr Bórawski, Maria Wszeborowska	Grudzień 2010	<i>Rozwój alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich</i>	<i>Rozwój alternatywnych źródeł dochodów gospodarstw rolnych w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich</i>	Paradygmaty w naukach o zarządzaniu	WSES Ostrołęce	w
24.	Piotr Bórawski	13-15 czerwca 2011	<i>Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne</i>	<i>Czynniki różnicujące efektywność gospodarstw posiadających alternatywne</i>	XVI Warsztaty Młodych Ekonomistów rolnych	Krasnobród	

				<i>źródła dochodów ze szczególnym uwzględnieniem zasobów ziemi</i>				
25.	Piotr Bórawski	7-9 września 2011		<i>Alternatywne źródła dochodów gospodarstw specjalizujących się w chowie kóz</i>	XVIII Kongres SERiA	UP Wrocław		
26.	Piotr Bórawski, Wojciech Gotkiewicz	21 stycznia 2012		<i>Factors contributing to the multifunctional development of rural areas in the opinion of farmers with alternative sources of income</i>	Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	WSES Ostrołęce UWM Olsztyn		
27.	Piotr Bórawski	5 grudnia 2012		<i>Udział w konferencji naukowej</i>	Przekształcenia własnościowe w rolnictwie-20 lat doświadczeń i perspektywy	SGGW Warszawa		
28.	Piotr Bórawski	17-18.04.2013		<i>Evaluation of human capital and its impact on economic results of farms engaged in non-agricultural activity in Poland</i>	New Trends in Finance and Marketing 2013	Kiry Zakopanego		
29.	Piotr Bórawski	10.05.2013		<i>Udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej</i>	Nauki ekonomiczno-rolnicze w kontekście zmieniających się potrzeb gospodarki	SGGW Warszawa		
30.	Piotr Bórawski, Zbigniew Brodziński	19-20-21-22 Septembre 2007		Konferencje i wystąpienia zagraniczne <i>The possibilities of improving the quality of life of Polish rural inhabitants based on public statistics. Referat przygotowany na konferencję</i>				
31.	Piotr Bórawski	25-26.04. 2007		<i>Economic results of farms conducting</i>				

				<i>accountancy in Poland (on the basis of FADN). Referat przygotowany na konferencję</i>			of Agriculture Jelgava, Lotwa
32.	Piotr Bórawski	21-22.05.2009		<i>Grain price volatility with the aspect of European Union Integration"</i>			Tavria State Agrotechnological University na Ukrainie oraz PENN State z USA
33.	Piotr Bórawski	20-25 września 2009		Referaty wygłoszone podczas stażu pt. „Price volatility of commodities”.			Uniwersytecie Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii
		20-26 września 2010		<i>Grain price volatility in Poland"</i>			
34.	Piotr Bórawski	6.09.2012		Seminarium prowadzone pt. „The Evolution of Polish Agriculture in the years 1993-2010” na			Pennsylvania State University w USA.
		7.09.2012		Prowadzenie ćwiczeń pt. „Who gets the job?”			
35.	Piotr Bórawski, James W Dunn	18-19 Październik 2012		<i>Development of enterprises in rural areas as a source of alternative income of farms in Poland. Referat przygotowany na konferencję</i>			Odessa na Ukrainie
36.	Piotr Bórawski, Wojciech Gotkiewicz, James W Dunn, Theodore Alter	17-20 December 2012		<i>The impact of Price Volatility of Agricultural Commodities in Poland on Alternative Incomes of Conventional,</i>			Athens, Grecja

			<i>Ecological, and Agriturism Farms.</i>			
37.	Piotr Bórawski	14 lutego 2013	Udział w seminarium	Fulton Bank Agricultural Seminar	Fulton Bank oraz Pennsylvania State University w USA, Lebanon, Stan Pennsylvania, USA	
38.	Piotr Bórawski	19-20 luty 2013	<i>Pozycja i znaczenie polskiego rolnictwa w teorii ekonomii oraz na Jednolitym Rynku Unii Europejskiej. Referat zgłoszony na konferencję</i>	Międzynarodowa Konferencja Naukowa Gospodarze Dni-HRADEC	University of Hradec Kralove. Faculty of Informatics and Management, Czechy	

C) Udział w komitetach organizacyjnych międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych

L.p.	Nazwa konferencji	Rok	Miejsce odbycia konferencji	Rola habilitanta
1.	Paradygmaty w naukach o zarządzaniu	2008	WSES w Ostrołęce	Członek Komitetu Organizacyjnego
2.	Innowacyjność a kultura w gospodarce opartej na wiedzy	2010	WSES w Ostrołęce	Członek Komitetu Organizacyjnego
3.	Paradygmaty w naukach o zarządzaniu		WSES w Ostrołęce	Członek Komitetu Organizacyjnego
4.	Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	2012	WSES w Ostrołęce oraz UWM w Olsztynie	Sekretarz Konferencji

D. Otrzymane nagrody i wyróżnienia

L.p.	Nazwa nagrody	Rok przyznania	Nazwa organu przyznającego nagrodę	Określenie tytułu z jakiego została przyznana nagroda
1.	Nagroda Rektora UWM w Olsztynie w formie stypendium	2008	Rektor UWM w Olsztynie	za działalność naukową
2.	List wyróżniający	2012	Rektor Tavria State Agrotechnological University w Melitopolu na Ukrainie	Za współpracę
3.	Nagroda indywidualna	2013	Rektora WSES w Ostrołęce	Za działalność naukową

E) Udział w konsorcjach i sieciach badawczych : brak

F) Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

L.p.	Nazwa czasopisma	Okres udziału	Nazwa wydawcy czasopisma	Charakter udziału
1.	Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce	Od 2006	Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce	Członek Rady Naukowej

G. Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych

L.p.	Nazwa czasopisma	Okres udziału	Pełnione funkcje
1.	Stowarzyszenie Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu	Od 2008	Członek
2.	Jestem członkiem Stowarzyszenia Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.	Od 2009	Członek
3.	Członek Europejskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu	2007-2011	Członek
4.	Jestem członkiem Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego OTN	Od 2011	Członek

H) Osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki i sztuki

L.p.	Rodzaj osiągnięcia	Rok lub okres udziału	Charakter udziału habilitanta
	Szkolenia		

1.	Prowadzeniu szkoleń dla kadry doradców rolniczych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, pt., Podnoszenie kwalifikacji zawodowych doradców w regionie Warmii i Mazur , nr. 132/10222	kwiecień 2006-luty 2007	Wykładowca
2.	Prowadziłem zajęcia dla nauczycieli szkół średnich uczestniczących w projekcie „Przedsiębiorca młodzież”	2012	Wykładowca
3.	Uczestniczyłem i prowadziłem szkolenia dla nauczycieli średnich szkół ekonomicznych	2013	Wykładowca
Programy zajęć			
1.	Bórawski P., Żuchowski I. 2009. Podstawy metod wyceny przedsiębiorstw. Wyd. WSES w Ostrołęce, ss.1-108.	2009	Inicjator opracowania, autorski program, autorskie zadania, wkład w redakcję tekstu, ustosunkowanie się do recenzji.
2.	Ekonomika i organizacja produkcji ogrodniczej (w.; ćw.), Podstawy rachunkowości, rachunkowość finansowa, rachunkowość zarządcza (ćw. w.), Marketing i obrót (w.; ćw.), Marketing w agrobiznesie (w., ćw), Geografia ekonomiczna (w.), Wycena przedsiębiorstw (w.ćw.).	Od 2002	Przygotowanie programów przedmiotów

I). Opieka naukowa nad studentami i lekarzami w toku specjalizacji

L.p.	Rodzaj opieki	Okres sprawowania opieki	Nazwa uczelni	Liczba studentów nad którymi była sprawowana opieka naukowa – prace obronione
1.	Promotor prac magisterskich i inżynierskich	Od 2002	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	59
2.	Promotor prac licencjackich	Od 2007	Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce	86

J). Opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego- brak
 K). Ekspertyzy i recenzje opracowań

L-p.	Rodzaj ekspertyzy lub recenzji	Okres	Nazwa jednostki
1.	Recenzja opracowania pt. „ <i>Rola małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce województwa warmińsko-mazurskiego</i> ”	2009	Badanie realizowane przez Instytut Badań i Analiz OSB, współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.
2.	Recenzja opracowania „ <i>Ostrołęka w liczbach</i> ”	2011	Wyd. WSES w Ostrołęce
3.	Recenzent Zeszytów Naukowych WSES w Ostrołęce	2008	Wyd. WSES w Ostrołęce
4.	Zostałem powołany na biegłego eksperta przez Sąd Cywilny w Olsztynie w celu <i>istalania dochodowości gospodarstw rolnych</i> będących przedmiotem rozprawy	marzec- maj 2009	Sąd Cywilny w Olsztynie
5.	Konsultant przy opracowaniu Strategii Zintegrowanego Rozwoju Obszarów Wiejskich	lutymaj 2006	gminy Kurzętnik i Grodziczno
6.	Konsultant przy opracowaniu Strategii Zintegrowanego Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich, http://www.mazlgd9.webd.pl/ftp/mazlgd9/Strategia%20ZintegrowanegoRozwoju%20Gm.doc	lutymaj 2006	„ZB” Centrum Szkoleniowo-Doradcze Stowarzyszeniem Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, 10-959 Olsztyn, ul. Towarowa 9/15 Instytutem Turystyki 02-511 Warszawa, ul. Merliniego 9a
7.	Analityk i wykonawca przy opracowaniu raportu: Badanie przedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne z podziałem na otwarty i chroniony rynek pracy oraz badanie przedsiębiorców sektora usług rynkowych nt. możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych. http://www.handikapplus.pl/_publikacje/raport_przedsiębiorcy.pdf	2007	PRFRON

L) Staże w zagranicznych i krajowych ośrodkach naukowych i akademickich

L.p.	Nazwa ośrodka	Termin odbycia stażu	Charakter stażu
1.	FARMTEC ABCH Sp. z o.o.	4 maj-2 czerwiec, 2006	Staż w przedsiębiorstwie produkcyjnym odbyty w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego
2.	Staż w Tawria State Agrotechnological University, Melitopol na Ukrainie	maj 2009	Staż naukowy
3.	Uniwersytet Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii	20-25.09. 2009,	odbyty w ramach programu Erasmus Stypendium dla pracowników dydaktycznych
4.	Uniwersytet Castilla La Mancha w Ciudad Real w Hiszpanii	20-26.09.2010	odbyty w ramach programu Erasmus Stypendium dla pracowników dydaktycznych
5.	„ZB” Centrum Szkoleniowo-Doradcze	8.02.2010-30.04.2010.	Staż w przedsiębiorstwie
6.	Pennsylvania State University w USA	27.08.2012-9.09.2012.	Staż naukowy
7.	Pennsylvania State University USA odbyty w ramach projektu ProEdu finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	28.01.2013-17.02.2013	Staż dydaktyczny
8.	KLS Partners w Ostrołęce	sierpień 2013 r.	Staż organizacyjny odbyty w przedsiębiorstwie
9.	Słowacki Uniwersytet w Nitrze Wydział Ekonomii i Zarządzania (Slovak University of Agriculture in Nitra, Faculty of Economics and Management/Department of Marketing)	22-28.09. 2013.	Odbyty w ramach programu Erasmus Stypendium dla pracowników dydaktycznych

Piotr Bolewski